

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVI Gruodis - December 10, 1981 Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Deryboms prasidėjus

Ne tiek dėl bombų skaičiaus, kiek
dėl Europos

Vytautas Meškauskas

Nors derybos dėl atominių ginklų nėra naujas dalykas, tačiau užpereitą pirmadienį Zenevoje prasidėjusios sulaukė didelio dėmesio. Tiesa, niekas nesitiki greitų rezultatų. Greičiau laukiamas propagandos karas, kuriame JAV bus kaltinamos apsupusios Sovietiją geležiniu lanku. Norėdami iš jo išsiveržti, vargšai sovietai turėję griebtis ginklavimosi, kad maždaug susilygintų su amerikiečiais. Savo taikos meilės įrodymui jie jau seniai siūlė pasirašyti sutartį, draudžiančią vartoti atominius ginklus. Žinoma, nutylėdami, kad tuo atveju turėtų nulemti jų seniai turima persvara konvencionaliniuose ginkluose, kuri dar daugiau aptemdytų Vakarų Europą, negu raketos su atominiais užtaisais. Be taktinių atominių ginklų, 300,000 amerikiečių karių ir jų šeimos Vokietijoje virstų sovietų įkaitais ir turėtų būti atšaukti.

Žinoma, teoriškai galvojant galėtum priėti išvados, kad abiem pusėm nuosirdžiai norint teroro lygsvaros, galima būtų susitarti dėl, sakykim, tokio ir tokio dydžio raketų skaičiaus sumažinimo abejose pusėse. Praktiškai, tačiau, tai bus tik pakartojimas SALT sutarčių žaidimo, kuriomis buvo pasižadėta nepadidinti atitinkamo pajėgumo raketų skaičiaus, kas - kaip žinome iš praktikos - prie nieko gero neprivedė sovietams pradėjus statydinti naujas vidutinės distancijos raketas.

Akivaizdoje tokios situacijos Reagano administracija nebuvo vieningo nusistatymo, ką toliau daryti. N.Y. Times korespondentas Leslie H. Gelb teigia, kad buvusios trys pažiūros. Vieni, kaip Reagano politinis patarėjas Lyn Nofzinger ir kai kurie konservatyvūs respublikonų senatoriai - kaip Jese Helms - yra pažiūros, kad sovietų reikia vengti kaip velnių, iki JAV neatgaus karinės persvaros. Gynybos Sekretoriaus Weinbergerio pažiūros yra tarp tų ir neo-konservatorių, buv. demokratų - kaip buv. Gynybos Sekretoriaus asistentas Richard Perle ir Ginklų Kontrolės bei Nusiginklavimo Zinybos direktorius Eugen V. Rostow - kurie pasisako už derybas tik iš stiprių pozicijų, būkštaudami, kad sovietai užliūliuos amerikiečių mases savo tariam taikos meile, iš tikro toliau ieškodami persvaros. Jie mano, kad padarius pasiūlymą JAV ir turėtų jo tvirtai laikytis ir nenusileisti. Ta pažiūra, atrodo, vyrauja administracijos sluoksniuose.

Tuo tarpu Valstybės Sekretorius Haig ir jo padėjėjai Valtybės D-te norėtų sekti savo mokytojo Kissingerio jėgos balanso politikos. Jie taip pat nori JAV karinės pajėgos žymaus sustiprėjimo, jie taip pat nepasitiki sovietais. Bet jie sutinka derėtis su sovietais ir padaryti jiems tam tikrus viliojančius pasiūlymus už tam tikras nuolaidas iš jų pusės. Jie argumentuoja, kad - jei tas nebus daroma - susidarys įspūdis, jog Reagano administracija nežino kaip tvarkytis sovietų-amerikiečių santykiuose. Prie to - jei dar atrodys, kad sovietai yra amerikiečių nenuolaidumo priversti eiti prie jėgos pavartojimo ir dėl to primės kaltę Washingtonui - JAV pralos žaidimą dėl Europos. Toji kratysis amerikiečių ir sieks neutralumo iš karo baimės, o patys amerikiečiai pradės kaltinti Reagano administraciją už nepasisekimus užsienio politikoje. Šiuo metu nio politikoje. Šiuo metu Weinbergerio ir Haigo šalininkai sutarė dėl reikalo pradėti savo 'taikos ofenzivą' ir neatmesti sovietų kontrapasiūlymų, bet įžiūrėti juose taktiniais sumetimais 'naujus ir konstruktyvius momentus'. Pats Reaganas dar nesąs apsisprendęs už bet kokios grupės pažiūrą.

Tuo tarpu Zenevoje prie derybų stalo susėdė amerikiečių ir sovietų atstovai greitai turėtų konstatuoti, anot N.Y.

(Nukelta į 2 psl.)

Su tokiais plakatais pasitiko Brežnevą Bonnoje lapkričio 22 d.

Ketvirtąjį mokslo ir kūrybos simpoziumą, įvykusio 1981 m. lapkričio 26 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, atidarymo prezidiumas. Iš kairės: mokslinės programos pirm. dr. P. Zundė, JAV LB Krašto valdybos pirm. inž. V. Kutkus, gen. konsulė J. Daužvardienė, vysk. V. Brizgys, Lituaniistikos Instituto pirm. dr. R. Šilbajoris, PLIAS pirm. inž. V. Izickas ir PLGS pirm. dr. J. Valaitis. JAV himną gieda solistė Nerija Linkevičiūtė. Z. Degučio nuotr.

Gausus ir darbingas mokslo ir kūrybos simpoziumas

Antanas Juodvalkis

Ketvirtam mokslo ir kūrybos simpoziumui pasirušimas vyko ilgą laiką sudarius mokslinį ir organizacinį komitetus. Šio darbo apvainikavimas - posėdžiai ir pranešimai įvyko 1981 m. lapkričio 25-29 dienomis Jaunimo Centre, Chicagoje. Mokslinei programai vadovavo: pirmininkas dr. Pranas Zundė, Georgijos technologijos instituto profesorius, dr. Jonas Bilėnas, Grumman Aerospace Corp. dalies viršininkas ir New Yorko miesto universiteto profesorius, dr. Rimgaudas Nemickas, Loyolos universi-

teto, Chicagoje, profesorius, dr. Ina Užgirienė, Clark universiteto, Worcester, Mass. profesorė. Gausiam organizaciniam komitetui energingai vadovavo inž. Juozas Rimkevičius. Kiti komiteto nariai: vicepirm. Stasys Jokubauskas, sekretorė Gracilda Reinytė, išdininkas Antanas Šantaras, informacija Ramunė Kubiliūtė, renginių globėjos - Irena Krelienė (literatūros vakaras), Stasė Labanauskienė (užbaigtųjų pokylis), Valė Plepienė (susipažinimo vakaras), leidinio redakcinė kolegija - Antanas Dundzila, Juozas Masilionis, Ramojus Vaitys ir Robertas Vitas; finansų komiteto pirm. dr. Kastytis Jucas, teisinis patarėjas Povilas Žumbakis.

Nežiūrint gausaus ir darbingo komiteto, vis dėlto pirmininkui inž. Juozui Rimkevičiui teko didžiausias darbų krūvis. Tampaus ryšio palaikymas su mokslinės programos nariais, žinių rinkimas, net ir leidinio redagavimas neapsiėjo be inž. J. Rimkevičiaus aktyvios talkos, nors jo ir nesimato redakcinės kolegijos narių sąrašė.

Susipažinimo vakaras

Darbų programos išvakarėse, š. m. lapkričio 25 d. įvyko susipažinimo vakarėnė. Susirinkusius pasveikino organizacinio komiteto pirm. Juozas Rimkevičius ir šiam pobūviui vadovauti pakvietė vicepirm. Stasį Jokubauską, kuris supažindino su mokslinės programos

ir organizacinio komiteto nariais, pristatė simpoziumą sudarančių organizacijų pirmininkus: JAV LB Krašto valdybos pirm. inž. Vytautą Kutkų, Lituaniistikos instituto pirm. dr. Rimvydą Šilbajorį, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos pirm. dr. J. Valaitį ir Pasaulio lietuvių inž. ir arch. s-gos pirm. inž. Vytautą Izicką. Taip pat supažindino ir su laureate poete K. Grišaityte.

Mokslinės programos pagrindinių šakų vadovai, savo ruožtu, supažindino su atskirų sekcijų pirmininkais

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvis antras po popiežiaus...

Mgr. Paul Marcinkus, amerikietis vyskupas lietuvių kilmės, kuris lydėjo popiežių visose jo kelionėse po pasaulį, dabar paskirtas viceprezidentu į Vatikano valstybės pontifikalinę komisiją. Žinant, kad šios komisijos prezidentu yra pats popiežius, Marcinkus tampa Vatikane antruoju asmeniu po popiežiaus. Kartu jis tampa įtakingiausiu asmeniu Vatikane, nes jis yra ne tik vidaus reikalų ministras, bet kartu ir didysis Vatikano išdininkas. Jis vienas savo rankose turi didesnę valdžią už valstybės sekretorių Mgr. Casarolli. Tai nepatinka italų kardinolams, matant kad šv. Petro raktai jiems slįsta iš rankų.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Žmonės, kurie derasi Ženevoje.- Vid. Rytų politikos užkulisiuose: kodėl iširo arabų viršūnių konferencija?

Prasidėjusiose Ženevos derybose JAV-bes atstovauja Paul Henry Nitze, 74 m. amžiaus, iš profesijos bankininkas, bet didelę paskutiniųjų 40 metų dalį praleidęs valstybės tarnyboje. Pradžioje dirbo kaip patarėjas užsienio politikos ūkiniuose klausimuose, o vėliau kaip direktorius komisijos, kuri tyrinėjo strateginio bombardavimo rezultatus. 1950 metais jis buvo paskirtas Valstybės departamento planavimo štabo viršininku. Prezidento Eisenhowerio laikais jis buvo patekęs į nemalonę, tačiau ir tada prisidėjo prie valdžios raporto apie išsilaikymą atominiam amžiuje. Kennedžio ir Johnsono laikais Nitze buvo Gynybos Sekretoriaus pavaduotojas. Nixonas jį paskyrė derėtis su sovietais dėl atominio ginklų apribojimo. Toje vietoje jis buvo nuo 1969 iki 1974 metų, kada atsistatydino protestuodamas, kad Watergate skandalas privertė Nixoną galimai greičiau sudaryti tą sutartį. Pereito dešimtmėčio gale Nitze pirmininkavo privačiam komitetui 'on the present danger', kuris reikalavo griebtis žygių prieš spartų sovietų ginklavinimą. Savo straipsnyje Foreign Policy žurnale, Nitze reikalavo, kad NATO apsiginklavimas turi būti pravestas kaip galima greičiau, 'nebent sunkiai numatomu atveju galima būtų susitarti dėl abipusio apsiginklavimo sumažinimo'. Ar tai įmanoma, Nitze pats galės įsitikinti.

Deryboms prasidėjus...

(Atkelta iš 1 psl.)

Times vedamojo, kad susitarimas dėl vidutinės distancijos raketų galimas tik susitarimo dėl kitų ginklų balanso rėmuose. Bet ir platesnė strateginė konferencija, kurią Reaganas būtų linkęs pradėti pavasarį, galės paruošti tik techniška pagrindą POLITINIAMS sprendimams:

'Laimėti prasidėjusias propagandos varžybas dėl Vakarų Europos, administracija turės pradėti pasitarimus su sovietais aukštesnėje lygumoje Super-valstybės negalės nusikratyti dabar viešpatuojančio nepasitikėjimo, jei neišsiaiškina kitų reikalų - nuo Afganistano iki Lenkijos. Tas procesas galėtų prasidėti Ženevoje.'

Nuo to priklausys Europos likimas. Joje, kaip rašo James Reston iš Londono, pradeda reikštis tokios pat nuotaikos, kaip Amerikoje prieš II Pasaulinį karą. Tada buvo sakoma 'America first', dabar Europoje kalbama 'Europa first'. Tas sąjūdis dar nėra dominuojantis, bet ilgainiui jis gali paveikti Europos valstybių vyriausybes, taip kaip 'America first' sąjūdis paralyžavo Washingtoną kritiškais, prieškariniais metais Hitlerio pavojaus akivaizdoje.

Taip patiems švedams atrodė jų pastangos išaiškinti sulai-kyto sovietų povandeninio laivo misiją.

Tuo tarpu sovietų delegacijos viršininkas yra palyginti jaunas, 45 metų, Sovietų ambasados Bonnoje patarėjas Juli Aleksandrovič Kvicinski. Jo tėvas buvęs lenkas inžinierius, ilgai gyvenęs Sibire. Kvicinski daug prisidėjęs prie 1971 m. keturių valstybių susitarimo dėl Vakarų Berlyno statuso. Vokiečių spauda rašo, kad jis labai gerai nusimaną vokiečių reikaluose, tačiau vokiečių labai nemėgstas. Jo paskyrimas leidžia spėti, kad sovietai deryboms skiria tik propagandinę reikšmę. Jos turėtų atitinkamai nustatyti vokiečių viešąją opinią, nors londoniškis The Economist spėja, kad spartus ginklavinimas sukėlė didelių ūkinių sunkumų Sovietijoje. Gyventojai nori daugiau pirmo reikalingumo prekių, todėl sovietai gali būti linkę į kokią kompromisą.

...

Kai Saudi-Arabijai buvo svarbu gauti leidimą nusipirkti modernių ginklų JAV-se, jos sosto ipėdinis princas Fahd paskelbė 8 punktų taikos planą, kuriame, nors ir be išakaus išvardinimo, buvo pripažinta Izraelio teisė egzistuoti kaip suvereni valstybė. Tas planas reikalavo Izraelio atitraukimo iš visų, po 1967 m. okupuotų teritorijų. Iš principo Saudi planui pritarė Vakarų Europos valstybės, vienas kitas pritariantis balsas pasigirdo ir iš Amerikos, didžiausiam Izraelio pasipiktinimui. Tam planui pritarti buvo sušauktas arabų valstybių viršūnių konferencija Maroko sostinė Feze, kuri po 4 valandų iširo. Kodėl? Londoniško New Statesman korespondentė Claudia Wright aiškina, kad tai įvyko po to, kai princas Fahd negalėjo atsakyti į savo kolegų klausimą:

'Jei mūsų viršūnių konferencija pritartų Tamstos planui, ar ir JAV jam pritartų ir privertų Izraelį derėtis, išeinant iš to plano?'

Visų nuostabai, princas tylėjo. Tai nebuvo vienintelė priežastis. Iš privačių pasikalbėjimų su Jordano karaliumi Husseinu, kuris ką tik lankėsi Washingtone, konferencijai dalyviai patyrė, kad Reaganas labai mažai orientuojasi apie padėtį Palestinoje. Po Hussein vizito prezidentas Reaganas pareiškė, kad Jeruzalė tu-

rėtų likti Izraelio sostinė (nors JAV iki šiol savo ambasadą laiko Tel Avive), kas prieštaravo Fahdo planui, numatančiu Jeruzalę Palestinos valstybės sostine. Toks pareiškimas buvo komentuojamas, kaip Reagano atsisakymas pripažinti bent kokią Palestinos arabų valstybę.

Maroko karalius Hassanas užklauso P.L.O. vado Arafat'o kuris neseniai buvo Maskvoje, ką sovietai maną apie Fahd planą, ar jie paremtų didesnę ar mažesnę Palestinos arabų valstybę? Arafatas į tą klausimą neatsakė aiškindamasis, kad jis dėl to turėtų dar pasiderėti su kitais PLO vadais ir arabų valstybėmis. Reikia dar prisiminti, kad Fahdo planui iš pat pradžių priešinosi karingos arabų valstybės: Alžiras, Libija, Sirija, Pietų Jemenas ir pati PLO. Saudi Arabija turėjo tik septynius jai ištikimus sąjungininkus: Bahrainą, Maroką, Omaną, Qataną, Somaliją, Sudaną ir Tunisą.

Anot korespondentės, dauguma arabų politikų dabar esą įsitikinę, kad Reaganas negali tinkamai paremti Amerikos draugų arabų pasaulyje.

Fez'o konferencijos nuėjimas niekais labai patiko Izraeliui, kuris visados teigė, kad su arabais negalima susikalbėti, nes jie visų pirma negali susitarti savo tarpe.

Konferencijos nepasisekimas padėjo dar vienu atveju. Pagal David camp sutarimą tarp JAV, Izraelio ir Egipto, pastarajam atidavus visą Izraelio okupuotą Sinajaus dykumos teritoriją, tarp jo ir Izraelio turėtų būti neutrali zona, kurią saugotų JAV ir kitų valstybių kariai, viso labo 2,500. JAV norėtų galimai įvairesnės kompanijos, kol kas tačiau dalyvauti sutiko tik kelela lotynų Amerikos valstybių. Galų gale pasisekė įkalbėti ir D. Britaniją, Prancūziją, Italiją ir Olandiją, tačiau jos iš savo pusės paskelbė, kad iš principo pageidautų derybų su arabais įskaitant ir PLO, dėl palestiniečių likimo. Dėl to Izraelis nenorėjo sutikti su jų dalyvavimu. Izraelio užs. reikalų ministeris buvo iššauktas į Washingtoną, kur sutiko su tų valstybių dalyvavimu tarptautinėse jėgose.

Lyg mainais už tai Washin-

Iš kitos pusės

METMENŲ 41 Nr. daug rašoma apie Algimantą Mackų, kuris anot Delijos D. Valiukėnaitės įžanginio:

"...dideliam lietuvių egzilės nuostoliui... žuvo parašęs vos keletą pluoštų tobulų, meniškai brandžių eilėraščių."

Savo bendralaikiams jis atmintinas ir skalsia veikla platesniuose baruose, ypač Margutyje. Rašydamas jo biografijos bruožus prie to sustoja Algirdas Titus Antanaitis:

"Netikėtai mirus Margučio radijo valandėlių žurnalo redaktoriui Dr. Br. Dirmeikiui (1961. III. 13) iki tol jam pagelbėjusiam Algimantui Mackui teko perimti ir žurnalo redaktoriaus pareigas. Į šį darbą Algimantas metėsi visu rimtumu, pasiryžęs iš Margučio padaryti svarų kultūros ir meno žurnalą."

Kas jam anot Antanaičio, ir pasisekė.

Iš tikro, kaip matosi iš paties Mackaus laiško ištraukų K. Ostrauskui, pašelbtų tame pačiame Metmenų nr., 1961. V. 25 jis skundėsi:

"tas magazinas (Margutis) man pradeda kainuoti per daug nervų. Tur būt reikėtų velnioniško gudrumo ką nors iš jo išlaviruoti. Bendradarbių, galima sakyti, nėra, o skaitytojų dauguma senieji lietuviai amerikoniai."

Beveik po dvejų metų 1963. II. 3 buvo kiek gerėliau:

"Dėl to viso magazino turiu ir kitų tobulėjamų planų... Vienok atvirai tariant, stoviu prieš patį didžiausią sunkumą — bendradarbių stoką. Tiesa, atsiunčia ir čia vienas kitas pilietis... kokią raštą, bet su jais nėra ko prasidėti."

Man rodos, kad po tokiu skundu galėtų pasirašyti visi mūsų redaktoriai. Tuo tarpu pagal Antanaitį didžiausia Mackaus kliūtis buvo kita:

"...reformos žurnalo leidėją L. Vanagaitienę erzino žymiai daugiau negu panašios naujovės radijo programose, įskaitant ir 'Pelkių žiburėlį', reikalaujantį beveik ketvirčio skelbimais nepertraukiamos valandos laiko."

Kodėl iš leidėjų reikalauti daugiau negu iš kitų verslininkų, kodėl jie turi tęsti savo veiklą ir jai neapsimokant? Žinoma, Vanagaitienė toje pozicijoje atsirado visai atsitiktinai, lygiai kaip redaktoriais tapo Br. Dirmeikis, buv. Lietuvos Aido vyr. red. ir tas pats Mackus. Gyvenimas vertė linksma laikraštėlį pritaikyti rimtesniam skoniui. Tai suprasdama Vanagaitienė, Br. Dirmeikio teigimu, redaktoriams davė laisvas rankas. Ko ji pageidavo — buvo pasisekimas. Man ji skundėsi ne dėl Mackaus reformų, bet tik dėl 'menkos grupelės' jam pritariantių. Nepaisant to ji magaziną ir toliau leido. Tik jos palikimo paveldėtojai jį tuojuo likvidavo, pasilikdami pelningesnę veiklos šaką.

vm

gtonas - pirmą kartą istorijoje - sutiko, kad Gynimo Sekretorius pasirašytų memorandumą su Izraelio krašto apsaugos ministru dėl 'strateginio bendravimo'. Iki šiol JAV neturėjo jokio formalaus susitarimo su Izraeliu. Bėgino vyriausybė pageidavo glaudesnio kario bendravimo, tačiau pasirašytas protokolas turi daugiau neaiškių negu aiškių vietų, nes Washingtonas nenori erzinti arabų. Izraelio parlamento opozicija dėl to norėtų pareikšti vyriausybei nepasitikėjimą, nes karo tarp JAV ir Sovietų atveju, i ji įveltų ir Izraelį.

...

AP agentūra pranešė iš Talino, kad užsienio korespondentai ten patyrė, kad gruodžio 1 d. 10 val. ryto turėjo būti paskelbtas generalinis streikas protestui prieš sovietų okupaciją. Streikas turėjo tęstis pusę valandos. Tam reikalui buvo išleisti atsisaukimai. Iš tikro, tačiau, jokio darbo sustabdymo pastebėti nebuvo galima.

...

Svedų spaudos žiniomis, sovietų povandeninio laivo, kuris šnipinėdamas užplaukė ant dugno švedų vandenys,

igulą sudarė estai ir latviai, tik karininkai buvo rusai. Lai vas pastatytas pagal vokiečių paskutinio karo XXI modelį, laikomas pasenusiu, tačiau vis dėlto buvo apginkluotas atominėmis torpedomis ar minomis. Švedai tai susekė iš radijacijos, sovietai tačiau aiškina, kad toji radijacija kilusi iš jūreivių turimų laikrodžių fosforinių skaičių.

EXPERIENCED MAIDS FOR CLEANING DUTIES, WELL ESTABLISHED APT. COMMUNITY. EXCELLENT BENEFITS, PAID VACATION, SALARY ACCORDING TO EXPERIENCE. CALL

Julie 216-449-5800

(43-49)

WANTED REGISTERED CYTOTECH

To work and live in sunny Texas. PLANNING TO RELOCATE TO DALLAS TEXAS? Registered ASCP or registry - eligible. Will consider graduate with no actual lab experience. Screening GYN smears. Day shift. Mon.-Fri. Good benefits and immediate opening. For interview call: Personnel, Southwest Medical Labs, 1923 W. Park Drive, Irving, Texas. Call collect 214-259-2570. Apply or write. Equal Opportunity Employer M/F (47-50)

ELECTRIC MOTOR REPAIRMAN M/F

EXPERIENCED ONLY. Applicants will be familiar with all rotating electrical equipment, including AC, DC. Liberal fringes benefits. Apply in person: INDUSTRIAL ELECTRIC MOTORS 10320 Iaconic Terrace Woodlawn Cincinnati, Ohio 45215 An Equal Opportunity Employer (47-50)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS—157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

RUOŠKIMES ŠVĘSTI IŠKILMINGAI IR ĮSPŪDINGAI

Pati didžioji ir brangioji mūsų tautinė šventė yra Vasario 16-ji, švenčiama visur, kur tik lietuvių šiandien gyvenama. Nepriklausomybės laikais ji būdavo bekrasčio džiaugsmo išsilyjeimas tėvynėje ir išeivijoje. Kasmet džiūgaudavome pasiektais laimėjimais, kad savame krašte žmogaus gyvenimas būtų lengvesnis ir laimingesnis, o ateinantis rytas būtų šviesesnis.

Rusiškoji okupacija ir tebesitęsianti spauda, deja, viską sumaišė. Gražiasias viltis puoselėjusi tauta buvo išsklaidyta, o Vasario 16-sios džiugusis turėjo tapti ryžtingu susikaupimu ir nepalaužiamu išpareigojimu daryti visą, kas pagreitintų laisvės grįžimą į šiandien tebeteriojamą mūsų tėvynę.

Jeigu tądien žmonės tenai laisvės ir prigimtinių teisių ilgesį jautriai išgyvens savo gaudžiose širdyse, išeivija kaip ir kiekvienais metais tą jų ilgesį stengsis demonstruoti viešumoje - perpildytose bažnyčiose ir iškilmių salėse. To siekiant, atrodo, jau dabar pats laikas rengėjams pasirūpinti viskuo, kad būtų išvengta ankstyvesniais metais pasireiškusių nesklaidumų, temdančių šventei prideramą orumą ir jos paliekamą įspūdį.

Metai iš metų Vasario 16-sios minėjimas išeivijoje beveik visur telpa mažai kintančiuose rėmuose: vėliavos pakėlimas, pamaldos bažnyčioje, iškilmingas posėdis su dviem pagrindiniais kalbėtojais ir t. t. Kur prieinama, vietos amerikiečių dienraštyje išspaudžiamas atitinkamas straipsnelis, prisipašomas trumpas vaizdas televizijoje. Nors rėmai ir kietai nusistovėję, vis dėlto neatrodo, kad apdairūs rengėjai negalėtų kiekvieną kartą įterpti šį tą naują, kas patrauktų publiką, sužadintų jos didesnę dėmesį ir paskatintų gausiau aukoti laisvinimo reikalams.

Iškilmingose pamaldose paprastai girdime rinktinį choro ir solistų repertuarą, patriotišką pamokslą. Čia rengėjams ne kas belieka pridėti. Tačiau iškilmingasis posėdis ir jų solidumas yra grynai jų valioje. Publika labai dažnai ir visiskai pagrįstai nusiskundžia, kad ši iškilmių dalis, vietoj normalių poros valandų, kažkaip nusidriekia į keturias ar penkias vien per nesusigaudymą kas, kiek ir po ko turėtų sekti. Jeigu parinkimas nuo publi-

kos pareitų, ji be abejo pirmumą atiduotu sklandžiai žodį valdančiam kalbėtojui, kuris per keliolika minučių gali auditoriją teigiamai daugiau paveikti, negu migdytojas per išsistą valandą. Kurie išeivijos pastangose nieko teigiamo nemato, o prieję prie mikrofono stengiasi savo žodinė išmintį pademonstruoti, kartais su tenai nesančiais asmenimis net savo asmenines sąskaitas suvesti, gal geriau padarytų, jeigu ir kviečiami jie patys nesutiktų būti iškilmių kalbėtojais. Tokiomis progomis klausytojai laukia daugiau skatinančių ir keliančių minčių, negu niekinančių žodžių, kad ir kaip originalūs jie bebūtų.

Labai svarstytinas dalykas, ar verta kvieisti nereikšmingą ir dar kažkur gyvenantį sveiktą, kuris, kiek apgraibo mis pasiskaitęs mūsų istorijos, ima ją nevykusiai kartoti ir klausytojus patriotizmo mokytį - ko gero, dar prašyti, kad už jį balsuotume ateinančiuose rinkimuose, net už atvykimą reikalaujamas sumokėti.

Kiekvienam dalykui yra ribos ir saikas. Kada programa užsitiesia keturias-penki valandas, klausytojų dėmesys atbunka ir jie nebistengia žavėtis net ir aukštoko lygio, bet išvesta menine programa. Jeigu jos negalima duoti atskiro, specialaus koncerto forma, gal praverstų pasitenkinti tik kelia žavių dalykelių, ypač jeigu juos atliktų dainuodamas, šokdamas ar deklamuodamas jaunimas, iš kurio eilių ateityje gal nevienas taps panašiu iškilmių rengėjais.

Rodos savaime suprantama, kad būtų naudingiausia, jeigu kiekvienoje vietovėje tą dieną būtų rengiamas tik vienas pagrindinis visos lietuvių kolonijos minėjimas, nors praityje nevisur ir nevisada taip atsitikdavo. Mažesnieji, siauro masto minėjimai pageidautini ir skatintini, tačiau tai jokiu būdu neturėtų kliudyti pagrindiniam. Priešingai, jų dalyviai turėtų būti raginami pagrindiniame dalyvaui ir savo pareigą atlikti. Kažkaip keistai skambėtų Tautos himno žodžiai apie vienybės žydėjimą, kada užkeliolikos mylių, kartais net ir tuo pačiu metu vyksta pagrindinis minėjimas, tik ne visiems galintiems jame būti dalyvaujant.

Po kiekvieno didelesnio parengimo, jo vykdytojai būna pastebėję, kas tektų keisti ir ko reiktų vengti ateityje pa-

Praeitą savaitę Anglijos, Australijos ir Olandijos radijas esminių pasaulio įvykių laidose staiga ėmė minėti Lietuvą ir jos uostą Klaipėdą. Visos stotys labai tiksliai lietuviškai ištarėmos — Klaipėda. Pranešimuose buvo skelbiama, kad Klaipėdos uoste, neatlaidžiai uragano smūgių, sudužo Gibraltaro tanklaivis "Globe Asimi", vežęs beveik 17,000 tonų mozuto alyvos, krovinių.

Didžiąją nelaimę Lietuvai, jos pajūriui ir Kuršių marioms imasi aprašinėti ir okupantų rusų tvarkoma spauda lietuvių kalba. Ji rašo:

"Laivai, lapkričio 20-sios vakare sinoptikų įspėti apie artėjantį cikloną, išplaukė iš uosto į atvirą jūrą. Bet "Globe Asimi" nereagavo į perspėjimą ir tik vėliau, kai vėjo greitis padidėjo iki trisdešimties metrų per sekundę ir nutrūko švartiniai lynai, kapitonas įsakė išvesti laivą į išorinį reidą. Dviejų vilkikų padedamas, tanklaivis su 16,493-rijomis tonomis mazuto pajudėjo iš vietos. Tačiau plaukiantį iš uosto vartų laivą didelės bangos ir štorminis vėjas užmetė ant pakrantės sėklumos, o po to jis lūžo perpus."

Kelių kilometrų ruože nuo jūrų prekybos uosto iki vakarų laivų remonto įmonės iš anklavio ištėkėjusią mazutą siurbia aštuoniasdešimt mašinų, iš Ventspilio ir Leningrado atskubėjo laivai, 1400 kolchozininkų iš Klaipėdos apylinkių padeda semti mazutą ir padaryti užtvara prie Kuršių marių, nes juodoji alyva prasiveržė prie Melnragės ir Girulių plažų pakrantės. Gražiamam Lietuvos pajūriui padaryta milžiniška žala.

MIRĖ SKULPTORIUS ROBERTAS ANTINIS

Lapkričio 23 Petrašiūnų kapinėse buvo palaidotas žymus Lietuvos skulptorius a. a. Robertas Antinis. Jis mirė Kaune, sulaukęs 83 metų amžiaus. Robertas Antinis sukūrė paminklą žuvusiems kariams ties Širvintais, Nepriklausomybės paminklą Rokiškyje, žuvusiems dėl Lietuvos Nepriklausomybės Biržuose ir

našiomis progomis, kad jų panaudotos pastangos būtų sėkmingesnės. Vasario 16-ji yra tiek didi mūsų tautinė šventė, kad jai pasiruošimas turėtų būti ne atsitiktinis, paskubomis sumestas reikalas, bet iš anksto apgalvotas ir suplanuotas taip, jog jis tikrai skatintų užmiršti kasdienius nesutartumus, o po jo jau sutartinai siekti dar kartą Lietuvos laisvės atkūrimo, kiek tatau nuo mūsų pačių pareina. Tik rūpestingai pasiruošus, ji bus atšvesta iškilmingai ir įspūdingai.

Uraganas prie Klaipėdos paskandino tanklaivį

daug kitų manumentalių skulptūros darbų. 1937 metais tarptautinėje meno parodoje Paryžiuje Robertas Antinis gavo aukso medalį. Palangos parką puošia jo sukurtoji "Eglė žalčių karalienė". Antinio kūryba užima reikšmingą vietą lietuvių dailės istorijoje.

NAUJAS LIETUVIS VYYSKUPAS

Popiežių paskyrė prel. Joną Bulaitį, kuris gimęs 1933 m. Londone, naujuoju Nuncijum Vidurinėje Afrikoje respublikoje ir apostoliniu atstovu čade.

Prel. Jonas Vytautas Bulaitis yra kilęs iš labai religingos ir tautiniai susipratęsios lietuvių šeimos, įsikūrusios Didž. Britanijoje prieš I pasaulinį karą. Jo tėvas Petras Bulaitis buvo vienas iš žymiųjų lietuvių veikėjų, dirbęs visose Londono lietuvių tautinėse ir tikiybines organizacijose.

Prel. Jonas V. Bulaitis, dabar popiežiaus pakeltas į vyskupus, 1952 m. baigė Londono jėzuitų kolegiją ir

vėliau studijavo filosofiją ir teologiją Grigaliaus universitete Romoje. Kunigu buvo įšventintas Romoje 1958 m. vasario 2 d., o prelatu pakeltas 1964 m. liepos 1 d.

1963 m. prel. J. V. Bulaitis buvo paskirtas šv. Sosto apaštališkosios delegatūros attache Korėjoje. 1967 m. perkeltas į Čilę. Kurį laiką ėjo diplomatinės pareigas Panamoje, daugiau kaip 5 metus Kenijoje (Nairobi) ir nuo 1979 m. iki šiol Sudane.

OPPORTUNITY FOR RN's & LPN's

To work & live in a small Congenial Community & Health Center. We have full & part time positions open on all shifts! Some supervisory skills helpful; full company benefits. Apply in person or call 219-293-0511 between 8 a.m.-4 p.m.

Elkhart Health Care Center

1400 W. Franklin

Elkhart, Ind. 46515

(42-51)

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS SKILLED TOOLMAKERS COLD HEADING

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. We have openings for experienced toolmakers who are familiar with header tooling as well as cutting tools and press room tools. Good wages and benefits. Contact Personnel Depart.

IMPEX

905 Louise Ave.

Crawfordsville, Ind. 47933

317-362-0800

An Equal Opportunity Employer (44-50)

Šis bei tas

Skirpstas

Dėl Lietuvos žemėlapių, sykiu dėl etnografinių sienų ir valstybės ribų mūsų tarpe vis eina ginčai, net piktoki apsišaudymai. Tokiais plačios apimties ir sudėtingais klausimais paprastai nuomonės sunkiai susilygiuoja ir skirtingos versijos — bemaž natūralus dalykas. Todėl protingai galvai nedera per daug širdytis ar priešingą poziciją koneveikti.

Tėviškės Žiburių nr. 46-47 Stepo Varankos pokalbis su "Rytų Lietuvos" redaktorium dr. Algirdu Budreckiu gana blaiviai žvilgsniu nušviečia vieną šio klausimo pusę: rytų-pietų Lietuvos sienas. Kai kurių centrinių veiksmų ypatingi nusiteikimai ilgai trukdė to svarbaus veikalo paruošimą ir išleidimą, vis tenkintasi bendrybinio pobūdžio rezoliucijom, vengta tikrų įsipareigojimų. Priežastis: "veiksniuose klaidingas požiūris į Lietuvos sienas".

• Pagal A. Budreckį galimi trys požiūriai: dabartinis — faktinis, tarptautinės teisės ir etnografinis. Blogai, kai jie sumaišomi.

Dabartinės LTSR sienas (taigi ir sostinę Vilnių) pripažįsta tik Sovietija, jos yra smurto vaisius, todėl nei teisėtos, nei mums priimtinos.

Tarptautinė teisė: 1920 m. Maskvos sutartis, sutartys su Latvija ir Vokietija — yra nepilnos, nes spraga tarp Gardino ir Rytprūsių; be to, jos neatitinka etninio tautotų ploto.

Reikšmingiausias trečias požiūris — etninis, t. y. tikroji tautos apgyventų vietovių apimtis. Tai plotai, kurie "praeitim ir net dabartim, kalba, tikėjimu, tautosaka, vietovardžiais, archeologija ir architektūra įrodo ietuviškumą savo kilme ir persvara... vadovaujamasi mokslu, o ne politiniais — diplomatiniais motyvais".

• A. Budreckis siūlo žemėlapiuose Lietuvą vaizduoti dvejai: viena linija politinių sutarčių tam tikrais laikais nustatytas sienas, o antrąja — etnografinius plotus, pagrįstus ilgų laikų — ten tautos buvimu įženklintus.

Išidėmetinas ir jo išvadinis žodis: "Ar mes, lietuviai, kada nors atgausim visas lietuvių gyvenamąsias sritis, yra hipotetinis klausimas; bet drovėtis jas aiškiai nubraižyti dėl diplomatinio "nepatogumų" ar dėl politinių apskaičiavimų yra bailumo ir tautinės savigarbos stokos ženklai".

• Matome, kad dr. A. Budreckis ne tik išmano mūsų istorijos reikalus ir sugeba klausimus apdairiai aprėpti, bet yra ir pajėgus mokslininkas konkrečiam darbui rimtai įsipareigoti bei juos atlikti. Jo paruošta "Rytų Lietuva" — didelės vertės veikalas, nors būta daug kliūčių ir trukdymų. Tokiom sunkiom sąlygom neišvengta ir netobulumų. Bet pasigėrėtinas paties redaktoriaus ryžtingumas ir nemažas įnašas. Didžioji straipsnių dalis neabejotinai vertingi, o silpnesnius, verčiant į anglų kalbą, galima taisyti ar praleisti.

Dar įdomus ir A. Budreckio žvilgsnis ateitin: "Nesame svajotojai ir nesitikime, kad lietuvių tautai kada nors pavyks atgauti visas protėvių sritis nuo Vyslos žiočių iki Kamos rytuose, nuo Tuvankstės iki Pripečių pelkyno, bet manome, kad lietuvis privalo žinoti, kur ilsisi savoje žemėlėje lietuvis protėvis, prolietuvis, baltas, aistis, probaltis...

Mokslo ir kūrybos simpoziumas...

Dalyvavo 156 lietuviai mokslininkai

(Atkelta iš 1 psl.)

bei simpoziumo dalyviais. Atvyko mokslininkai ir kūrėjai iš plačiosios Amerikos bei Kanados, o taip pat ir iš kitų kraštų — Europos, Australijos ir Pietų Amerikos.

Erdvioje kavinėje darėsi ankšta ir sunkoka norimą asmenį sutikti, nes dalyvavo ne tik programos atlikėjai, bet ir Chicagos visuomenė.

Meninę programą atliko studijuojanti muziką Rita Markelytė-Dagienė, padainuodama savo sukurtų ir keletą liaudies dainų, pritarinama gitara. Dainininkę susirinkusieji šiltai priėmė ir smarkiai paplojo.

Simpoziumo vakaras praejo šiltoje ir draugiškoje nuotaikoje. Susirinkusieji atnaujino beblėstančias pažintis ir artimai pabendraavo.

Ketvirtadienis, 1981 m. lapkričio 26 d.

Darbai pradėti Lituanistikos Instituto (LI) bei Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (PLIAS-ALIAS) narių suvažiavimais, įvykusiais atskirose salėse (apie juos kitą kartą).

Ketvirtąjį mokslo ir kūrybos simpoziumo iškilmingas atidarymas įvyko antrą valandą po pietų Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Prezidiumo vietas užėmė vysk. V. Brizgys, gen. konsulė J. Daužvardienė, mokslinės programos pirmininkas dr. Pr. Zundė, JAV LB pirm. inž. V. Kutkus, LI pirm. dr. R. Šilbajoris, PLGS pirm. dr. J. Valaitis, PLIAS pirm. inž. V. Izbickas. Posėdžiui vadovavo ir susirinkusius sveikino organizacinio komiteto pirm. inž. J. Rimkevičius. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, pagerbti mirusieji ankstesnių simpoziumų dalyviai. Maldą sukalbėjo vysk. V. Brizgys, prašydamas Aukščiausiojo palaimos mokslininkų darbams, vieningos veiklos lietuviškuose baruose, nepamirštant okupanto persekiojamų tautiečių už tėvynės ir religijos laisvę.

Vienintelė sveikintoja gen. konsulė Juzė Daužvardienė šiltu žodžiu pasitiko suvažiavusius mokslininkus bei kūrėjus ir ilgiau stabtelėjo prie ypač reikšmingo įvykio — Illinois universitete įsteigtos Lituanistikos katedros. Ją atidarius, atsivers platesnės galimybės išlaikyti lietuvių ir išsaugoti turimas vertybes. Lietuviai yra pajėgūs įgyvendinti didesnius projektus, nes turi pakankamai pasiruošusių žmonių ir kapitalo. Gen. konsulės žodis pa-

lydėtas karštais pritariantais plojimais.

Mokslinės programos vedėjas dr. Pranas Zundė pasidžiaugė gausiai suvažiavusiais mokslininkais ir pateikė keletą statistinių duomenų: pirmame simpoziume dalyvavo 54 mokslininkai, antrame — 78, trečiame — 96 ir šiame ketvirtame — 156 mokslininkai. Dalyvių skaičiaus augimu džiaugiasi visa lietuvių bendruomenė, nes tai teikia vilčių ilgesniam lietuviybės išlaikymui.

Pasibaigus iškilmingajai posėdžio daliai, filosofas dr. Juozas Girnius skaitė ilgą, daugiau valandos trukusią turiningą paskaitą — Mokslas ir tauta (mūsų istorijoje). Vedamoji mintis — reikia būti šviesiu žmogui tada bus ir šviesi tauta. Būtinąs gyvas ryšys su tauta.

Po atidarymo, pagal nustatytą programą vyko paskaitos tuo pačiu metu net septyniuose patalpose. Buvo kalbama apie erdvę, politiką, literatūrą, psichologiją, mediciną, struktūrą ir fiziką-matematiką. Po dviejų valandų vėl susirinkome į didžiąją salę ir išklausėme taip pat ilgą sociologo dr. Vyt. Kavolio paskaitą — Lietuvių įnašas į socialinius mokslus.

Pasibaigus paskaitai, vieni išskubėjo poilsio, o kiti susirinko į kavinę pabendrauti ir pasidalinti pirmaisiais išpučiais. Šio vakaro vaišės buvo ALIAS Chicago skyriaus kuriam vadovauja architektė Bronė Kovienė. Ačiū jiems.

Nors buvo Padėkos diena ir daugelyje šeimų buvo girdžiuojamasi keptu kalakutu, bet ir atidaryme, ir bendrose bei atskirose paskaitose netrūko žmonių. Padėka chicagiečiams.

Penktadienis, 1981 m. lapkričio 27 d.

Nuo pat ankstyvo ryto (8:45) paskaitos vyko aštuoniuose patalpose. Buvo klausytojų, kurie į pirmą-

Susipažinimo vakare klausosi simpoziumo dalyvių pristatymo. Iš kairės: J. Jurekūnas, P. Pužauskas, M. Valiukėnas, Br. Lungys, A. Juodvalkis ir T. Blinstrubas. P. Malėtos nuotr.

sią paskaitą vėlavo, bet užteko pareigingųjų ir paskaitininkams nereikėjo kalbėti tuščiom sienoms. Po dviejų sesijų ir pietų pertraukos, didžiojoje salėje įvyko bendras posėdis, vadovaujamas dr. Jono Bilėno. Paskaitas, trukusias gerą valandą, skaitė: inž. Donatas Šatas — Lietuvių išieivų įnašas į griežtuosius mokslus, technologiją ir architektūrą ir dr. Ramūnas Kondratas — Lietuvių išieivų įnašas į gamtos mokslų ir medicinos išsivystymą.

Po šių bendrųjų paskaitų įvairių sričių mokslininkai išsibarstė į 6 kambarius ir gvildeno specifinius mokslus. Penktadienis užskleistas literatūros ir dramos vakaru.

Premija ir Raganius

Publikos perpildytoje salėje įvyko literatūros ir dramos vakaras, kurį pradėjo ir pravedė Irena Kerelienė. Lietuvių rašytojų draugijos 1980 metų literatūros premiją jury komisija buvo paskyrusi poetei Kotrynai Grigaitytei už eilėraščių rinkinį — Marių vėjui skambant. Jury komisijos aktą perskaitė ir laureatę pasveikino draugijos atstovas Česlovas Grincevičius. Lietuvių fondo skirtą 2000 dolerių premiją įteikė valdybos pirmininkas dr. G. Balukas. Šiltą žodį tarė ir laureatė K. Grigaitytė. Ji

pasidžiaugė vertinimo komisija, kuri išgirdo jos marių vėjo skambėjimą, padėkojo Lietuvių Fondui už premijų skyrimą.

Aktorė Nijolė Martinaitytė raiškiai paskaitė keletą eilėraščių iš premijuotos knygos. Rengėjai ir kiti poetės gerbėjai įteikė gėlių puokštę laureatei ir aktoarei.

Po pertraukos, žiurovus nustebino puikus Vinco Krėvės Raganius įscenizavimas. Veikalą režisavo, meniškai jį apipavidalino ir pagrindinį Gugio vaidmenį atliko aktorius Jonas Kelečius. Kukį vaidino Algimantas Dikinis, pasakotoją — Jūratė Jakšytė, šv. Petrą — Arnoldas Alekna, šv. Mikalojų — Raimundas Korzonas, velnią ir velniukus — Audra Aleknaitė, Vilią Meilytė ir Judita Urbaitė. Apšvietimas ir muzika Vandos Aleknienės.

Žiurovai buvo nustebinti ir sužavėti pastatymu, dekoracijomis ir vaidyba. Gerą laiką, gero režisieriaus rankose ir gerų aktorių atliktas, išaugo iš mėgėjiškumo ir atitiko viso simpoziumo aukštą lygį. Kadangi dalyvauja tik 9 žmonės, suprastinus dekoracijas, su Raganius reikėtų aplankyti ir kitas lietuvių gyvenvietes. Palikus tik Chicago, būtų gaila įdėti darbo ir kūrybos. Ne be reikalo J. Kelečius buvo apdovanotas LB Kultūros tarybos aktorius premija.

Šeštadienis, 1981 m. lapkričio 28 d.

Ir vėl pasisklaidę septyniuose salėse 29 mokslininkai tris valandas kalbėjo įvairiais moksliniais klausimais. Priešpietinė sesija užbaigta dr. Kęstučio Girniaus paskaita — Lietuvių įnašas į humanitarinius mokslus. Pilnutėlė didžioji salė išklausė jauno intelektualo paskaitą.

Po pietų buvo dvi sesijos, kuriose savo darbus skaitė 56 (32+24) paskaitininkai, pradedant literatūra, architektūra, istorija, menotyra, kalbotyra ir baigiant, teolo-

gija, biologija, kompiuteriais. Visose žmonių buvo daug ir pritrūko sėdimų vietų. Lankytojų skaičiumi šeštadienis pralenkė kitas dienas, nors visose ir visą laiką buvo pakankamai klausytojų.

Šeštadienio darbai užsklęsti pokyliu, įvykusiu Beverly Country Club salėse, 8700 So. Western Ave., Chicago, Ill. Banketą atidarė, svečius pasveikino ir programą pravedė S. Labanauskienė. Programą išpildė žinoma solistė Nerija Linkevičiūtė, padainuodama kelias operų-operečių arijas ir liaudies dainas. Atsilygindama už šiltą priėmimą ir katutes, solistė padainavo ir bisui. Akompanavo lietuomenininkas, žurnalistas ir muziku virtęs Mykolas Drunga. Rengėjų vardu S. Labanauskienė įteikė solistei Nerijai Linkevičiūtei puikių rožių puokštę. Jokių kalbų pokylyje nebuvo. Po vakarienos, neolituanų orkestrui grojant (vad. A. Modestas), svečiai pasišoko.

Sekmadienis, 1981 m. lapkričio 29 d.

Pamaldos buvo tėvų jėzuitų koplyčioje. Mišias atnašavo ir prasmingą pamokslą pasakė tėvas Tomas Žiūraitis, OP (dominikonas) iš Washingtono. Po pamaldų, visi rinkosi prie Laisvės paminklo, pagerbti mirusius lietuvių mokslininkus. Čia tinkamą žodį pasakė dr. Pr. Zundė ir padėjo gyvų gėlių vainiką, palydint dviems puošniais tautiniais rūbais pasipuošusioms lietuvaiteis — Grasildai Reinytei ir Ramunei Kubiliūtei.

Uždarymo posėdį, įvykusį didžiojoje salėje, pravedė organizacinio komiteto pirmininkas inž. Juozas Rimkevičius. Už tautiniais raštais užtiestų stalų, susėdo pagrindinių 4-ųjų organizacijų pirmininkai ar atstovai. JAV LB pirm. inž. V. Kutkus, Lituanistikos instituto pirm. R. Šilbajoris PLG S-gos pirm. dr. J. Valaitis ir PLIAS-gos atstovas arch.

(Nukelta į 5 psl.)

Darbščios moterys, iš kairės: S. Labanauskienė (banketo globėja), V. Plepienė (susipažinimo vakaro globėja) ir Ir. Kriaučeliūnienė (Jaunimo Centro valdybos pirmininkė).

P. Malėtos nuotr.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Širdys iš granito

Pradedant su "Rezistencija" sekančiuose tomuose rašytojas neišvengiamai turėjo susidurti su jautresniais, kartais ir pagiežiškais vieno kito skaitytojų reagavimais. Jis berods su pagrindu nujautė, kad prieš tokios rūšies literatūrą pirmiausiai šiaušis visi buvę "saloniniai komunistai", kurie prieš karą ilgai pramogavo, keikdami Smetoną, o prie Stalino garsiai kėlėsi į "nukentėjusius" veikėjus ir liaudies draugus, gi vokiečių mečiui tuoj klusnūs ir ramutėliai. Ne vienas iš jų vėliau atsprūdo užjūrin — ne tiek dėl ryžto "kovoti už tautos išlaisvinimą", kiek dėl nerimo ir baimės, kad grįžę iš rytų draugai nepaimitų ataskaiton už bailumą

MOKSLO IR KŪRYBOS...

(Atkelta iš 4 psl.)

Ed. Arbas. Be to, PLB pirm. inž. V. Kamantas ir Tėviškės parapijos klebonas kun. A. Trakis. Truko moksl. programos pirm. dr. Pr. Zundės, išskubėjusio į namus, žodį tarė visų minėtų organizacijų atstovai, pasidžiaugę išeivijos lietuvių mokslininkų įnašu į bendrą lietuviybės aruodą ir išreiškę padėką visiems simpoziume dalyviams bei svečiams.

Ilgesnę kalbą pasakė PLB pirm. inž. V. Kamantas, prisiminęs prieš 12 metų įvykusį pirmąjį simpoziumą, kuriame buvo kelta mintis aktyviau įjungti lietuvių intelektualus į lietuviybės išlaikymo darbą. Per visus 4 simpoziumus ta mintis buvo ryškinama ir svarstoma. Pastebėjo, kad didžioji lietuvių svajonė — įsteigti lituanistikos katedrą, jau yra įvykęs faktas, tik reikia ištesėti ir įvykdyti duotą pasižadėjimą. Lituanistikos katedra kainuos 750,000 dol., iš kurių 600,000 dol. per 6 metus turi sudėti lietuvių visuomenė, o 150,000 dol. pridės universitetas. Lituanistikos katedrai finansuoti turi jungtis visa išeivija: ir lietuviškai nekalbantieji, ir akademijas baigę, ir jaunieji ir vyresnieji. Visų bendromis pastangomis, bus nugalėtos kliūtys ir didysis lietuviybės židins numatytu laiku pradės veikti. V. Kamantas kvietė savo auka bei talka jungtis į bendrą tikslą.

Sukalbėjus kun. A. Traikiui maldą ir sugiedojus himną pirmininkavęs J. Rimkevičius padėjo už gausų dalyvavimą ir palinkėjo laimingos kelionės.

ir pasišalinimą nuo maskvėnų. Būsim kas mes ar nebūsim teisėjai, o lietuviška publika jau trys dešimtmečiai vieni kitus teisė, teisia ir greit nenustos. Atrodo, dažnam gyvenimas būtų nebemielas, jeigu rytą atsikėlęs nesurastų dar ko nors apkaltinti.

Po to, Raila kiek plačiau panagrinėjo "Širdį iš granito", kur vaizduojama Lietuva tuoj po nacių okupacijos trimečio, kai šalį vėl okupavo sovietų armija ir grįžo komunistai. Tai itin dažna mūsų beletristikos tema — ir užsienio, ir tarybinių rašytojų knygose. Tą laikotarpį, kaip teigė prelegentas, itin gambiai pavaizdavo Vytautas Alantas romane "Tarp dviejų gyvenimų", ar A. Landsbergis "Penkiuose stulpuose".

Bet apgailestavo, kad Spaliui vargu pavyko pateisinti kitą užmojį tame romane toliau ryškinti ir "visu pilnumu atskleisti" partizanų vado Sereikos charakterį ir vaidmenį. Sereika čia atsiskleidžia labiau tik kaip labai sumanus (kariškai technine prasme) ir sugebąs įgyti autoritetą vienos partizanų grupės vadas, bet be sudėtingesnės dvasinės gelmės ir stiprėjančių tragiškos bruožų. Pagaliau čia jis nustoja būti svarbiausias romano personažas, nes šalia jo veikia ir didžiumą puslapių užgožia studentės Nijolės nuotyčiai. Taipgi judraus, labai aktyvaus ir įdomaus pogrindininko Alėjūno žygiai. Įvestasis naujas sovietų agento, neva "lietuviu" pasivadinusio Karalaičio personažas (taip pat gana įdomus). O pagrindinį dramos vaidmenį beveik perima sovietinis NKVD kapitonas Jonas Vaitas — tragiškas ir gilėjančių prieštaravimų plėšomas kitų jaunystės draugas dar iš "Gatvės berniuko" laikų. Romanas ir pavadintas pagal jį, nes tai jo "širdis iš granito". Kažins ar nebūtų buvę tiksliau visų kitų veikalo herojų bruožus ir situaciją apibendrinti daugiskaitiškai ir istoriją pavadinti — "Širdys iš granito"? Kadangi toksai gyvenimas visų jų širdis padarė granitinėm.

Kas suvedė su neolituanais?

Po to Raila pakvietė Spa-

lį daugiau ką papasakoti save. Pirmoji jo reakcija buvusi: "Kalbėti apie save sunkiausia". Nuostabu! Kad gi mūsų rašytojai, veikėjai, dažnas ir kone kiekvienas — juokavo prelegentas — kaip tik mėgsta ir lengviausiai kalba apie save. Kur tu rasi įdomesnį, vertingesnį ir svarbesnį gyvūną už save? Bet Spalis kitoks. Tiek kuklus, kad net savo labai gražios prasmės kunigaikštišką Giedraičio pavardę uždengė ne kokio kviečio, ažuolo ar erelio, o tik Spalio slapyvardžiu. Tačiau galiausiai pavykę rašytoją priversti šiek tiek pasipasakoti.

Spalis: — Aštuntoje gimnazijos klasėje būdamas užtenkamai pramokau ke turias kalbas ir naudojausi ta privilegija nesivarždamas. Veik visi pasaulinės literatūros klasikai man pasidarė žinomi jau gimnazijos suole. Bet ne mažiau mėgau išvykas, keliones ir buvau geras tinginys, tai skriausdavau mokslą. Mokytojai buvo apleidę prastos nuomonės apie mane. Atkūtau tik Vytauto Didžiojo Universitete, kur man jau daug padėjo ankstyvesnis apsiskaitymas, ir gana lenkvai išlaikydavau literatūros egzaminus.

Raila: — Aš girdėjau jus kaltinant, esą, jūsų romanų herojai šališkai vaizduojami. Prikišama, kad, būdamas neolituanas, studentą neolituaną romane vaizduojat labai gražiai ir heroiskai, o studentą ateitininką ne kažin kaip, bent ne iš šviesiausios pusės. Tai kokios iš tikrųjų jūsų politinės ir pasaulėžiūrinės simpatijos?

Spalis: — Į neolituanus mane įstatė ne kas kitas, o pirmiausiai mano profesorius V. Mykolas Putinas... Anksčiau aš girdėdavau ir atidžiai klausydavau, kas Kauno publikoj buvo kalbama apie Smetoną ir jo šeimą. Žinoma, kaip ir daugelis, tom paskolom tikėjau. Tačiau kartą Putinas uždavė seminare parašyti referatą apie priekarinės Lietuvos laikraščius, spaudą ir jos žymesniųjų bendradarbių idėjas. Kuo ilgiau varčiau tų laikraščių komplektus ir skaičiaus straipsnius, jų tarpe ir Antano Smetonos, tuo labiau pradėjau jaustis kaltas ir

klydęs. Pasidariau didelis Smetonos gerbėjas ir įstojau į neolituanus, ir kai korporacijoje atsirado gausus voldemarininkų sparnas, neperšokau į jį. Studentu būdamas priklausiau keliom draugijom, srovinėm ir nesrovinėm. Ir šiandien jaučiu, kad tai buvo ypač naudinga besimokant, gyvenimą stebint ir norint rašyti... Norėčiau pridėti dar kitą stiprią ir įdomią asmenybę — profesorių Balį Sruogą, į kurio vedamą teatro seminarą tada verždavosi patekti daugelis studentų. Aš kone kiekvieną vakarą sėdėdavau Valstybės Teatro spektakliuose, nes seminaras gaudavo už dyką kontramarkų. Tie spektakliuose praleisti vakarai mane ligi išandien šildo ir kelia maloniausių atsiminimų... Raila paliudijo, kad ir jam, buvusiam teatro seminaro pirmosios laidos studentui, tie prisiminimai yra vieni iš maloniausių.

Rašytojas ir jo kritikai

Tolesniuose "dialoguose" jis teiravosi kiek Spalį "skaudino" jo raštų kritika ir apskritai kaip jis žiūri į savo kritikus. Mat, jis ir anksčiau į savo kritikus žiūrėjo nepalankiai, o dabar pateikė ir keletą faktų, kaip kritikai klydę, painiojęsi ar tvirtinę aiškias nesąmones. Jis paminėjo net pavyzdį, kaip vienas katalikiškas žurnalas tvirtinęs, esą jo romanų personažas studentas ateitininkas Noreiša niekad negalėjęs kalbėti apie tam tikras ateitininkų suvažiavimų rezoliucijas, — o aš tuo tarpu, tvirtino Spalis, jam kone pažodžiui nukopijavau iš 1939 metų "Ateities" žurnalo...

B. Raila čia nuo savęs pridėjo, žinąs, kiek vargo būna su kritikų nesąmonėmis, iškraipymais, pikta valia, "su žemėm sumaišymu". Ypač daug surandamų bjaurybių, jei kritikas su tavo kilniausiom idėjom nesutinka, arba kai abu fanatiškai priklausom griežtai priešingom partijom. Spalis buvo prašytas, bet uždraudė jo atsakymus skelbti — dar ne laikas minėti visas paslaptis. Ir tam pateikė patį išmintingiausį motyvą: esą, žmogus gali

daug ką užmiršti ir atleisti, bet niekad neužmirš ir neatleis tam, kuris parodys ir įrodys jo kvailumą.

Žinoma pridėjo prelegentas šypsodamasis: mūsų pasaulis kol kas tebėra nevykusiai sutvarkytas. Rašytojų kūriniai galutinai teisia laikas ir būsimų kartų skaitytojai. O jei mes būtina skubintumės būti Spalio septynių dalių epopėjos kritikai, gal būtų užtenkamai pagrindo ir dabar pastebėti, jog vadinamosios romanų rašymo "technikos", stiliaus, veikėjų charakteristikos ir jų kalbos arba tos epochos dvasinių gelmių atskleidimo atžvilgiu ne viskas rašytojui idealiai pasisekė. Jei būtų ilgiau gyvenęs, jis gal būtų dar daug ką pats taisęs ir perredagavęs. Jo vaizduotos kartos herojų nuotyčiai ir likimai dar nebaigti.

Scena iš "Auksinių Vakarų"

Pagyres Spalio epopėjos ištraukų jaunuosius deklamatorius, savo intriguojančios paskaitos pabaigoje, jis pasiprašė teisės ir jam "padeklamuoti" vieną būdingesnę ištrauką iš "Auksinio Vakarų saulėlydžio gundymų". Tai scena, kai romano pabaigoj Amerikoje susitinka buvę pogrindininkai ir aiškinasi, kas atsitiko likusiem Lietuvoj ir kaip dalykai Amerikoje. O ir čia ne taip jau gražu: nepasitikėjimai, įtarinėjimai, kaltinimai, net niekšybės ir čia neišnyko. Tatai matydamos, šaunaus neolituanas Antano Alėjūno brolis, daktaras Povilas, karčiai susiraukia:

— Štai kur jūsų nukeliauta! Vieni iš jūsų gal didvyriai, kiti kitais keliais nuėjo, tretį palydėjo savo galvas. Jūs vienaip svajojote, o likimas pasityčiojo iš visų.

— Kaip daktare įvertinate mūsų kartą? — paklausė Irena.

— Garbė jai. Vos per dvidešimt dvejus laisvės metus ji pastatė sau patvaresnį paminklą, negu faraonų piramidės. Tie metai bus reikšmingesni Lietuvai, negu kai kurie praėję šimtmečiai.

— Ir kokia ateities vizija?

(Daktaras Povilas, kaip dabar įprasta užsienyje, čia tik painiai politikuoja ir taip sako):

— Jei komunistinė Rusija norės išlikti, kokia yra, turės visą laiką palaikyti įtempimą krašte, nuolatinę karo grėsmę ir grobti be karo ar su karu. Jei kiti nesiduos grobiami ir ji nepradės karo, jina turės žlugti iš vidaus".

(Nukelta į 6 psl.)

R. SPALIS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Vilties kibirkštėlė

Aišku, kad toks atsakymas laikrastinės kalbos žodžiais dar gana neaiškus. Šiam procesui ir šiai Spalio gadinės kartai ir būsimai kartai atvaizduoti jis tikriausiai būtų turėjęs rašyti naujų romanų. Dabar juos turės rašyti kiti. Medžiagos labai daug, tiesiog kalnai kalnuoti. Tik reikia sugebėti inteligentiškai įsigyventi į mūsų likimą, čia ir tenai — taigi į visos tautos likimą. Kalbėtojas pasidžiaugė, kad net ir mūsų šiaipiau neskubūs neolituanai štai parodė gražaus dėmesio savo iškilaus filisterio veikalamis. Jei tas solidarumas su rašytoju bus ne vien išviršinis ir tik formaliai organizacinis, bet tikras, tai bus vilties kibirkštėlė, kad šiek tiek vilties dar galim turėti, ne tik mes bet ir plačiau, bendrame mūsų tautinės ir meno, arba grožinės kūrybos akiratyje.

B. Raila dar priminė, kad tą mūsų kartos ir ateinančių kartų epochą vaizdavo ir pergyveno ne tik Spalis, bet ir daugelis kitų prozininkų ir poetų. Kai kurie širdį veriančiais žodžiais išsakė laisvės ilgesį ir egzilio skausmą. Ir anot jo, kad "Golden Sunset" bulvaro gundymai mūsų lietuviškų sielų galutinai "neužgožtu", pabaigai jis pacitavo ištrauką iš savo draugo Bernardo Brazdžionio elegijos tolimajai tėvynei, kurios linkui vis tebeplaka mūsų generacijos širdys: —

Metų metai, miestų miestai, žingsniai kloniuose ir tyruos
Man belaukiant, rodos, plakė su pavasario srove,
Kad kitam krašte pasaulio, mano meilės žiede tyras,
Atsileptum į tą balsą, kaip širdy šaukiu tave...

Mielam Broniui Railai mūsų visų nuoširdžiausias neolituaniškas kolegiškas AČIŪ!

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

WANTED EXPERIENCED DIESEL MECHANICS

TO WORK AND LIVE IN HOUSTON TEXAS. MUST HAVE AT LEAST 2 YEARS HEAVY DIESEL EXPERIENCE, PREFERABLY IN DIESEL POWER POWERED BUSES. MUST HAVE OWN HAND TOOLS. BE ABLE TO RELOCATE TO HOUSTON IMMEDIATELY. STARTING SALARY \$9.81 PER HOUR TO \$10.04 PER HOUR. GOOD FRINGE BENEFITS.

Call William Hemphill, Personnel Department
713-924-5094

METROPOLITAN TRANSIT AUTHORITY
OF HARRIS COUNTY TEXAS
P. O. Box 61429 — Houston, Texas 70001

Equal Opportunity Employer

(45-49)

Oídos al tambor en la Casa Blanca

Luis Herrera Campins dedicó el segundo día de su gira oficial a Estados Unidos a los problemas de terceros: El Salvador y Nicaragua. Sostuvo que Venezuela "mantendrá su apoyo a ambos países", mientras que el presidente Ronald Reagan declaró que Caracas y Washington "están unidos en la lucha contra el totalitarismo". Alexander Haig, por su parte, manifestó estar dispuesto a escuchar las críticas y los temores sobre la política norteamericana. De izq. a der., Ronald Reagan, Luis Herrera Campins, Danute Statkus de Rosales (intérprete presidencial), George Bush y Alexander Haig, en la Casa Blanca. (páginas 2 y 3)

Venezuela preferirá a USA para sus adquisiciones militares

(pagina 2)

Cancun konferencijoje su Indijos premjere Indira Gandhi ir Saudi Arabijos sosto įpėdiniu princu Fahd Ibn Abdulaziz. Danutė Statkutė de Rosales sėdi antra iš dešinės.

Lietuvaitė prezidentinių susitikimų dalyvė

Danutė Statkutė de Rosales, nuolatinė Venezuelos prezidentų vertėja, lydėjo dabartinį prezidentą Luis Herrera Campins į generalinę Jungtinių Tautų sesiją. Kiek vėliau, Danutė Rosales lydėjo prezidentą Herrera į Indiją. Ten jai teko vertėjauti pasikalbėjimuose su Indira Gandhi.

Meksikoje įvykusioje Cancun konferencijoje Danutei Rosales vėl teko versti prezidento Herreros pasikalbėjimus su ten buvusiais trijų žemynų prezidentais bei ministeriais, jų tarpe su prezidentu Reaganu, Mitte-

randu bei kitais.

Lapkričio mėnesio viduryje, Danutė vėl dalyvavo prezidento pasikalbėjimuose įvykusiųose Washingtone. Venezuelos ir JAV televizija bei spauda ta proga davė gausias šių pasikalbėjimų

ilustracijas, kuriose Venezuelos lietuviai nuolat galėdavo pastebėti ir atpažinti "mūsų Danutę".

Danutė Rosales yra diplomuota vertėja. Baigė New Yorke Barnard College kalbų skyrių, vėliau baigė švei-

VIRŠUJE: Baltuose Rūmuose su prezidentu Reaganu. Danutė Statkutė de Rosales stovi už prez. Luis Herrera Campins. Šią nuotrauką per visą pirmąjį puslapį įsidėjo Caracas dienraštis El Diario.

carijoje universitetą. Dirba su ispanų, anglų, prancūzų ir lietuvių kalbomis.

Venezueloje Danutė gyvu žodžiu iš lietuvių kalbos vertė prof. Klimo paskaitą apie baltų kalbas; menininkių A. Tamošaitienės ir A. Veselkienės paskaitas apie lietuviškus audinius ir t.t.

Raštu yra išvertusi iš lietuvių kalbos į prancūzų kalbą I. Mero "Striptease" romaną, kuris numatomas išleisti Prancūzijoje. Be to, yra išvertusi iš lietuvių į ispanų kalbą kun. St. Ylos knygą "Moderni mergaitė". Pastarasis vertimas yra Danutės dovana kunigui Ylai ir vaikystės prisiminimams iš Putnamo.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS
PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

Kai Kauno radijo bangomis prabilo laisvė... (9)

Balys Auginas

Laisvųjų dienos

ANTRADIENĮ po pietų, išėjus pasižvelgti su sargybinais prie vartų, pastebiu Daukanto gatvėje vokiečių karinius žvalgus-motociklistus. Jie dėlioja kelių ženklus, stato vėliavėlių gaires kryžkelėse su atitinkamais kariniais ženklais. Matau pirmus vokiečių karius!

Vis daugiau įprantame į savo vaidmenį. Trečiadienį į studiją apsilanko vokiečių karininkas, lydimas kelių karo policijos karių. Prašo, kad leistume jam perduoti per radio pranešimą. Jie naudoja mūsų banga savo ryšiuose ir klauso Kauną. Perdavęs pranešimą karininkas padėkoja ir nori atsivieškinti. Kalbiname, kad paragautų mūsų lietuviškų dešrų ir kavos puoduką išgertų. Jis dėkoja, atsiprašo ir iškuba. Mums liepia nieko

nebijoti, nes Kaunas jau yra vokiečių užimtas.

Ir vėl viena laisvės diena nubėga praeitin. Vėl vartausi sofoje, uždengtas nakties antklode, stengdamasis žvaigždėtam dangui išskaityti mūsų ateitį...

Ketvirtadienį (birželio 26 d.) baigęs rytinę programą, papusryčiaus išeinu į kiemą. Nuo vartų pusės šnekučiuodamiesi į mane artėja Gražulis su aukštu, pilką kostiumą dėvinčiu, žilaplaukiu vyru, kurio elgesys ir elegantiška laikysena bei nepaprastai patraukli šypsena man yra labai, labai pažįstama! Nagi, tai esama poeto, buvusio Kauno radijofono pirmojo pranešėjo Petro Babicko.

Gražulis ji man pristato, kaip mūsų naują radijofono direktorių. Jį paskyrusi mūsų

naujoji valdžia. Nuširdus rankos paspaudimas. Pasveikinu jį džiaugdamasis, kad teks su pirmuoju Kauno pranešėju ir žymiu poetu kartu dirbti. Jis gi praneša, kad nuo šiandien jau perimęs pareigas. Sužinojęs, kad nešu ant savo pečių visą programos našta, Babickas užjaučia:

- Prisistatyk, bičiuli, pas mane kabinetą kitą rytą po programos, noriu su pačiu pasikalbėti. Nuimsiu nuo pečių tą slegiantį akmenį: visi turime dirbti ir vienas kitam padėti.

Ir Kauno radijofono istorijoje prasideda šviesi pokario laisvės era. Babicko direktoriavimo metu radijofonas išgyvena naują laisvės renesansą: mūsų puoselėtoji laisvės dvasia įgauna žodinį lietuviškąjį kūną, ji prasiveržia radio bangomis patriotiniu išsiskyrimu, lietuviškąja liaudies daina. Ne mūsų kaltė, kad išsvajotos absoliučios laisvės ir tautos Nepriklausomybės viltys žlugo, trumpai - lyg neįsidedusios kibirkštys - užgesintos vokiečių brutalių rankų. Tautai ir vėl buvo uždėtas antrosios okupacijos apinasris.

Bet ir tokiu laiku mūsų laisvės troškimas sugebėjo prasižvelgti lietuviškos dainos ir poetinio žodžio alegorija, kvėpuojančia kenčiančios tautos dvasia, tačiau parodanti lietuvišką atsparumą ir tautos sąmoningumą. Mūsų programoje vyrauja patriotinio turinio montažai, žymiųjų lietuvių patriotų, kovotojų minėjimai, įvairios lietuvių tautai brangios sukaktys. Deja, vokiečiams vis daugiau ir daugiau ėmus mūsų krašte sauvliauti, liepos mėnesio gale radijofonas pereina grynai į vokiečių civilinės administracijos rankas. Petras Babickas atsistatydina. Daugumas radijofono tarnautojų ir vėl pereina į pagrindį, gindami lietuvių pagel savo sąžinę. Tai gi, lietuviškojo laisvo radijofono gražiausias atgimimo laikotarpis, buvęs labai efimeriškas, truko - istoriniu matu matuojant, tik akimirka...

Taip pasibaigė mūsų radijofoninių laisvės dienų. Mes savo pareigą atlikome ir tapome vėl pilkais, kasdieniais šešėliais.

Kai tą vasarą grįžau savatei namo į Siaulius, mane sutiko mama. Apsikabino, pabučiavo ir sako:

- Žinai, vaikel, kai išgirdau Tavo balsą per Kauno radiją, tai verkiau, nes žinojau, kad tu gyvas, o mes laisvi...

Ir tai buvo mano visų vargų didžiausias atpildas. Ir vėl jaučiau sielos pakilimą, kaip tada, kai su susijaudinimu ir egzaltacija ištariau: ... 'Čia kalba laisvosios Lietuvos radijas Kaunas! ...

Toksai laisvės saulėtekis žmogaus gyvenime būna tik vieną kartą...

UZDANGĄ NULEIDZIANČIA

SIA DIDELE 40-mečio proga nuo anų praeities įvykių pakėlėme uždangą atgal į buvusias, jau suakmenėjusias dienas. Ir menant jas, nenorom kyla kaitra krūtinėje, tartum joje vėl sruventų jaunųjų dienų kraujas ir energija. Tartum jaustum jaunų dienų nežabotą vėją, kuris atpučia buvusį idealizmą, pasiryžimą

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

2422 WEST MARQUETTE RD.
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1981 spalio mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, po: pavarde jam žinotą, pad. — padidino, įm. — įmokėjo, suma po pavarde — įnašų iš viso.

1x	\$5.00	Žilaitis Pranas, atm. įn. \$505.00.
2	\$10.00	Kviklys Bronius ir Bronė \$110.00, Maknavičius Vincas, atm. įn., pad. Pupelis Jadviga \$240.00.
1	\$20.00	Avizienis Algirdas \$620.00.
4	\$25.00	Gudonienė Matilda, atm. įn., pad. Gudonis Antanas \$100.00, Macarus Marie atm. įn. DePirre \$25.00, Ponelis Pranas, atm. įn. im. ir atstovauja Aušrotienė Veronika \$125.00, Puzinas Povilas, dail. atm. įn., pad. Puzinienė Austra \$325.00.
13	\$100.00	Barzdukas Stasys ir Albina, atm. įn. pad. JAV LB St. Peterburgo Apyl. — im. izd. Urbaitis Kazys \$820.00, Dailidė Bronius, atm. įn. pad. Dailidė Vytautas \$550.00, Uandurienė Sofija, atm. įn. pad. Slabokas Mikalina \$136.00, Garmus Antanas, M.D., atm. įn.: Rimavičius Irena, \$100.00, Janulis Pranas ir Jadviga \$200.00, Karosas Vytautas, atm. įn. pad. Karosienė Ona ir Karosaitė Violeta \$200.00, Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų dr. ja — im. Giedraitis Lottie \$300.00, Kubiliūtė Raunė \$100.00, JAV LB Floridos Apygardos V-ba im. Gimžauskas Kazys \$200.00, Macikienė Rozalija, atm. įn.: Sinkevičienė Zina \$100.00, Radžius Rimas Antanas: senelis Radžius Aleksandras, atstovauja tėvas Radžius Eimutis \$100.00, Talandis Jonas \$100.00, Visos Tiškų šeimos atm. įn. pad. Tiškus Bronius ir Agota \$200.00.
4	\$200.00	Juodelienė Gražina, atm. įn. pad. Juodelis Bronius \$1,000.00, Kalvaitis Alfonsas, atm. įn. pad. Kalvaitis-Mackewich Maria \$622.00, Mandeikis Feliksas per J. Mikalauskas \$300.00, Pabedinskienė Bronė, atm. įn. pad. Pabedinskas K. \$600.00.
1	\$250.00	Miklienė Elena, atm. įn.: JAV LB Great Necko Apyl. V-ba izd. Povilaitis P. \$250.00.
1	\$300.00	Pautienis Joana \$400.00.
1	\$400.00	Šaulys Juozas ir Domicelė, atm. įn. pad. Šaulys Vaclovas ir Augusta \$600.00.
1	\$406.00	Liptčius Stasys, Kpt. ir Liptčius Stasys S/Sgt., atm. įn. per Liptčienė Albina \$806.00.
1	\$695.00	Tonkūnienė Ona, atm. įn. per Raudaitienė Ritonė \$695.00.
2	\$1,000.00	Mykolaitis Vytautas su žmona Anelė ir Biskis Antanas su žmona Marija, atm. įn. pinigų atsiuntė Valteris Kazimieras ir Birutė, Gt. Britain \$1,000.00, X \$11,000.00.
32		

Iš viso 32 \$6,296.00

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1981.X.31 pasiekė \$2,103,710.70. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$846,562.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1981.X.31 palikimais gauta \$534,210.48.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION,
2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629“

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

Kazys Barzdukas
Išdininkas

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje rasite pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

mirti dėl laisvės. Kai kam gali kilti klausimas: o kur kovos? Kur kraujas? Kur didvyriškumas? Nelaikėme save jokiais didvyriais. Buvome, kaip ir visi - tik pilki jaunuoliai, pasiryžę atlikti savo pareigą.

Siuos atsiminimus surašiau taip, kaip išgyvenau. Likimas atrodė, buvo mums kaip tėvas o laimė - kaip motina. Tai jie mus išgelbėjo, aptemdydami bėgančių okupantų visus pojučius ir sąmonę didžiausia pnika. Victor Hugo yra išsireiškęs: „Kai bijai, matai dvigubai; kai nustoji bijoti - matai neaiškiai...“ Taip, panika aptemdo akis ir protą.

Bet man, asmeniškai, labiau patinka kitas Hugo posakis: 'Drąsus miršta tik kartą, bailys - daug kartų...' Mes pasirinkome mirtį dėl laisvės. Šių atsiminimų, žinoma, nebūtų, jei rusai būtų kova užėmę mūsų radijofoną - jėgų Persvara nebuvo mūsų pusėje. Bet mes buvome tie, kurie rizikavome - kaip paprastai jaunuoliams įprasta - žinodami, kad mirštama tik kartą... Ir pasirinkome laisvą mirtį!

Turėjome laimę išlikti gyvais. Nes buvome teisingųjų

pusėje: saugojome savo namus, stengdamiesi juose vėl įpūsti laisvės žiburį, kuris buvo svetimųjų užgesintas.

Mūsų tautos prisikėlimo epopėja giliai įsirežė atmintin ir sąmonėn - panorau, kad mūsų gyvenimas, su visom smulkmenom, liktų gyvas ir ateinančiom kartom. Esu vienas iš tų, kurie nepamiršta ir smulkmenų, nes jos kartais prasminiau įamžina ir didelį įvykį. Juk mūsų visas gyvenimas yra sudarytas iš mažųjų smulkmenų (svarbių ir nesvarbių), nes ir mes esame tik mažytė mikroniška smulkmena didžiajame kosmose!

Siuo savo rašiniu simboliškai tiesiu ranką savo buvusiems bičiuliams ir bendradarbiams - radijofono gynėjams - su kuriais kartu žengėme laisvėjimo keliu. Keturiadesimties metų nuotolyje esame išsisklaidę visuose pasaulio kampuose. Daugelio jau nėra ir gyvųjų tarpe.

Tad šie mano praeities epizodai tebūna džiaugsmo giesmė praeičiai ir šviesi epitafija amžinam miegum užsnūdusiems bičiuliams.

(Pabaiga)

Nuo piramidžių iki Akropolio

(17)

Henrikas Stasas

Virš baltų Atėnų pastatų švytėjo skaidrus sekmadienio rytas. Siandien ir Atėnai atrodė kitokie: dangus buvo toks skaidrus ir miestas, per naktį apsivalęs nuo mašinų dūmų, kvėpėjo tarsi nieko nebuvo. Gatvėse judėjimui dar neįsisiū bėvus, greit pasiekėme vakarinį Atėnų pakraštį su jaukais vienos šeimos rezidenciniais namais, kuriuos dar supo gili sekmadienio ryto ramuma. Neįprasta Atėnams tokia rami vieta - be triukšmingo judėjimo, be daugiaaukščių namų ir pilko betono. Čia puikios vilos skendėjo medžių ir dekoratyvinių krūmų žalume, o visa aplinka rodė ištaigingą estetišką išplanavimą. Pravažiavę šį medžių ir žiedais kvėpiantį priemiestį, riedėjome toliau šiauriniu Korinto įlankos pakraščiu. Čia prieš akis išsitiesė plati, retai apgyventa lyguma, į kurią žvelgė aukštai iškilusi saulė, išryškindama šioje erdvėje tris viešpataujančias spalvas: žalią pievą, raudonąs aguonas ir mėlyną dangų. Ypač visus stebino tamsiai raudoni aguonų žiedai, kurie dideliais raudonais lopais nudažę pievas ir laukus, suteikė šiai lygumai nepaprasto žavumo ir gyvumo.

Už lygumos gamtovaizdis nuolat keitėsi. Toks dažnas gamtos ir vegetacijos pasikeitimas suteikdavo prabėgančioms vaizdams labai skirtingą optinį išpūdį. Šios aplinkybės išsiskyrė ne tik savo gamtiniu įvairumu, bet ir gausybe įvairių mitologinių bei istorinių užuominų. Antikiniams laikams čia kalnų papėdėse vykdavo garsios graikų bachanalijos su naktiniais šokiais, kuriuos atlikdavo moterys, prisidengusios žvėrių kailiais. Čia viešpatavo ir nelaimingasis karalius Edipas, kuris, nužudęs savo tėvą, vedė motiną. Tačiau šios tragiškos Edipo vedybos įvyko keistose aplinkybėse, pagal iš anksto Apolono išpranašautą Edipo ateitį. Pagal graikų mitologiją, Edipo tėvas Lajus buvo Apolono išpėtas, kad jo šeimoje gims sūnus, kuris jį užmuš ir ves savo motiną. Tad, sūnui gimus, tėvas Lajus įsakė tarnams naująjį nunešti į kalnus ir ten jį palikti, kad be globos mirytų. Tačiau Edipas nemirė ir užaugo kalnuose, nežinodamas savo tėvų. Iš čia kartą išvyko ke lionėn į Tebus ir pakeliui sutiko savo tėvą Lajų, kurio nepažinę po trumpų ginčų nušovė. Edipui atvykus į Tebus, tebiečiai atidavė našlę karalienę už žmoną.

Po mitologinį pasaulį beklaidžiodami priartėjome prie Delfių. Kelia supo iš visų pusių kalnai ir visa gamta čia atrodė kaip sudievinata. Gamtos grožiui čia nieko netrūko: nei kalnų, nei sniego, nei mėlynos jūros, nei puošnios žavinčios žalumos. Tad nenuostabu, kad Delfių aplinka nustelbusi visas kitas graikų šventas vietas. Nors reikia pastebėti, kad visos graikų šventyklos ir paminklai buvo statomi nepaprastai gražios gamtos aplinkoje. Visur pastebimas tamprus gamtos ryšys su kultūrine epocha ir gamtinė aplin-

ka visur harmoningai suderinta su architektūriniais ir plastiniais menu. Be to, visi paminklai taip tiksliai pritaikinti prie vietos, kad būtų visiškai neįmanoma juos bent pėdą pastumti į šalį.

Čia tarp kalnų stovėjusi Apolono šventykla ir Omphalos (arba bambos akmuo) Pitijos šventykloje, sudarė pagrindinį helenų dvasinį centrą. Šis centras jungė visus graikus: doriečius, spartiečius ir korintiečius. Jie jautėsi čia helenais esą. Graikų dvasinis bangavimas tais laikais kildavo nuo jūros ir slėnių į kalnus. Kalnuose vykdavo visos jų šventės, kultūriniai renginiai, žaidimai ir tarpusavio varžybos. Labiausiai, kaip žinome, buvo pamėgti Olimpiniai žaidimai. Į šiuos suplauk davo didžiulės masės žiūrovų ir žaidėjų. Neveltui persai, užėmę graikų miestus, klausė: "Kodėl jūsų miestai tokie tušti?" Graikai nustebe tada atsakė: "Ar nežinote, kad pas mus šiomis dienomis vyksta Olimpiniai žaidimai?"

Salia Olimpinio žaidimų ir Delfiai sutraukdavo mases: čia lankydavosi eiliniai žmonės, mokslo ir meno atstovai, bei įvairių kraštų valdovai. Visi norėjo gauti Apolono Orakulo patarimų bei ateities pranašysčių. Delfiuose išsipildė senas žmonių troškimas sužinoti ateitį ir ją nukreipti pageidaujamai linkme. Tai amžina žmonijos kova su likimu, kuri ir šiandien nesibaigia.

Delfių apylinkėje, tarp kalnų dominuojantis, yra Perinasas, kurio iškilę du uolų ragai beveik ištisus metus padengti sniegu. Stiepiasi jis čia išdidžiai į dangų, savystovus ir nesujungtas su kitais kalnais virš 8000 pėdų.

Ižengus į Delfių šventyklų aplinką, atsiveria išpūdingas tarpukalnės vaizdas su žuvusios kultūros liekanomis ir pamatais čia buvusios terasinės struktūros pastatų. Vieta išskirtino grožio, todėl sakoma, kad ją parinkęs pats dievas Dzeusas. Iš dangaus aukštybių jisai pasiuntęs du baltadžiūnus - vieną iš rytų, kitą iš vakarų - ir šie susitikę Delfiuose. Tad ši vieta buvo laikoma pasaulio centru ir čia buvo nutarta statyti šventyklą.

Siandien čia pageltę marmuro gabalai su pusiau žemėje paskendusiom kolonom su pa didžiulį ketrkampį plotą. Kiek aukščiau - IV-to šimtmečio teatro griuvėsiai, nuo kurio laiptų buvo galima gėrėti žemiau stovėjusios Apolono šventyklos antikinio meno šviesą spinduliuojančiu marmuru. Didžiulį uoloje įkalta amfiteatrą dabar puošia saulės nudegntos smilgos ir tamsiai raudoni aguonų žiedai, kurie atrodo lyg kraujo lašai ištaškę ant akmeninių laiptų. Uolos viršūnėje buvusio stadijono likučiai, kur vykdavo Pitijos žaidimai. Trys romėnų arkos kolonos dar ir dabar matomos mėlyno dangaus fone.

Iš čia leidomės kiek žemiau į Delfių muziejų. Buvo jau vidudienis. Danguje nebuvo nė vieno debesėlio, saulė tviskėjo

lyg ištirpdytas auksas ir gelsvai mėlyna dangaus šviesa maišėsi su kalnų smaragdo žalsu.

Čia, tarp lieknų kiparisų ir kitos kalnų augmenijos, į rausvą uolą isitvirtinęs stovi gražus muziejaus pastatas. Moderni architektūra su 13 kambarių, kurie talpina visą Delfių kultūrinę epochą. Pradedant archainėmis skulptūromis ir baigiant romėnų perijodu, čia daug plastinio meno, bronzos ir keramikos. Romėnų perijodą čia atstovauja įdomi, labai plastiška, nuogo berniuko skulptūra. Tai Antinous stovykla, sukurta Hadrijano užsakyimu. Šio kūrinio kilmė susijusi su Romos imperatoriaus Hadrijano kelione į Egiptą. Pasakojama, kad Hadrijanas keliaudamas į Egiptą sutikęs berniuką, kuris jam labai patiko. Imperatorius berniuką taip pamilo, jog ir šis jo meilei negalėjęs atsispirti. Tačiau, prieš pradėdamas intymiai santykiuoti su imperatorium, berniukas pirmiausia atsiklausė dievų. Dievai šių dviejų meilei buvo priešingi ir liepė berniukui nusiskandinti Nyle. Hadrijanas šį tragišką įvykį labai išgyveno ir šiai didžiai meilei atminti pavedė žymiam skulptoriui sukurti berniuko skulptūrą.

Aplanke muziejų, palikome mėlynam rūke skęstančius Delfių kalnus ir tas žavias tarpukalnes, kurios slypi tiek daug praeities ir palaidotos kultūros. Vingiuotas kelias vedė į pakalnę, o pro autobuso langus lengvai plaukė nuostabūs gamtovaizdžiai. Privažiavome gražioje vietoje įsikūrusį restoraną, kur sustojome pietauti.

Pietaujant čia pirmą kartą teko ragauti ir garsų Atikos vyną Reticina. Tai šviesus vynas su aštriu pušų prieskoniu. Šis specifinis skonis, kaip graikai pasakoja, vynas išlaikęs nepakeistą nuo persų karų. Antikiniais laikais, kai persai užpuolė graikus ir jų kariuomenė artėjo prie Atikos, vietos gyventojai savo rūsiuose turėję daug vyno. Tačiau nenorėjo, kad vynas atitektų priešams, o išpilti jį taip pat galėjo. Tad surado štai kokią iš šios dilemos išeitį: į vyną jie įpylė pušų sūkų, tikėdami, kad persai tokio vyno nelies. Persai, žinoma, paragavę tokį keisto skonio vyną, jo negėrė. Taip, karui pasibaigus, į savo gyvenvietes sugrįžę graikai ir rado nepalietą vyną. Pušim kvėpiantis vynas jiems labai patiko ir nuo to laiko jie pradėjo gaminti šią specifinę vyno rūšį su pušų prieskoniu.

Papietavę vyko atgal į Atėnus, tik kitu keliu, pro garsumą Assio Lukas vienuolyną. Važiavome derlingu slėniu, kuris iš trijų pusių supa Elikono kalnus. Tačiau greit vėl iškilo į aukštumas su žaliuojančiomis migdolų medžių plantacijomis. Galima įsivaizduoti, koks išpūdingas vaizdas, kai anksti pavasarį visa ši aukštuma skendėja baltų žiedų jūroje!

Kiek toliau pavažiavus, pastebėjome Ossio Lukas vienuo-

lyną, kurio raudoni čerpių stogai ir žali medžiai šioj neapgyvendintoj aplinkoj priminė seno dvaro sodybą. Siame 9-to šimtmečio vienuolyne pirmiausia buvo įsikūrę ortodoksų asketai. Vėliau Lukas Stirijotas (arba Lukas iš Stiri) čia buvo pagarsėjęs savo pranašystėmis ir ši vieta tapo šventa. Į vienuolyną keliaudavo maldininkai įvairiomis intencijomis iš visos Graikijos. Vienuoliktame šimtmečiuose čia buvo pastatyta raudonų plytų bažnyčia su Hymettos melsvai pilko marmuro kolonom. Vidus išpuoštas brangiomis mozaikomis, kurios išdėstytos ant skliautuotų lubų ir langų. Šviesos ir šešėlių žaismas, kurį sukelia arkų ir langų mozaikos, pripildo visą pastatą mistiška atmosfera. Apskritai, visas šis vienuolyno kompleksas yra viena iš brangiausių Bizantijos liekanų.

Karšta sekmadienio popietė palengva slinko į vakarą. Iš čia vingiuotais Atikos keliais tęsėme kelionę toliau į Atėnus. Akmenuotas kalnų papėdės čia dengė menka augmenija, kurioje vyravo kvapnūs čiobreliai ir žemos mirtos. Greit priartėjome prie jūros, kur šurkštus granito kalnų grožis įsiliejo į mėlynus Soronijos įlankos vandenį.

Artėjant vakarui pasiekėme Atėnų priemiestį, kurie jau buvo pridengti Hymettos kalnų violetiniais šešėliais. Aukštųjų Atėnų pastatų languose, kaip prožektoriais blykčiojo besileidžiančios saulės atspindžiai. Grįžome į viešbutį nakties poilsui su dideliu krūviu išpūdžių, o rytojaus dieną mūsų laukė žavingos graikų salos.

(Bus daugiau)

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Praktiškas ir naudingas siuntinys 1 — 1981.

3 m. šilkinio geriausios rūšies aksomo suknelė; 3 m. vyriškai arba moteriškai eilutei vilnė medžiaga su įaudimu "All wool made in England"; vyriški išėginiai marškiniai arba bliuskutė; vyriškas arba moteriškas nertinis; "Wrangler" arba "Levi" jeans, denim arba rumbuoto velveto; medžiaga dėl dviejų puikių suknelių arba 2 svarai vilnonių su mohair siūlų.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$320.00.

Į šį siuntinį dar galima dadėti 8 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dadėti 3 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 3 jardus.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kainos su muitu):

Avikailiai, ilgi arba 3/4, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, kailio kalnierių, sveria 5 s.	\$220.00
Geriausios rūšies avikailiai, tikro kailio 3/4, sveria 5 sv.	600.00
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardi, De-lux, sveria 6 sv.	100.00
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardi, Ranch, sveria 6 sv.	86.00
Jeans "Wrangler" arba "Levi", siuntinyje gali būti dvi, viena pora sveria 2 sv., kaina už vienas	40.00
Jeans, rumbuoto velveto, siuntinyje gali būti dvi, kaina už vienas	42.00
Vyriškas arba moteriškas megstinis, sveria 1 1/2 sv.	40.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	12.00
Telescopis lietsargis, sveria 1/2	13.00
Vyriški arba moteriški odiniai pushačiai, sveria 1 1/2 sv.	50.00
Puiki medžiaga suknelėi	32.00
Angliška medžiaga eilutei	60.00
Angliška medžiaga eilutei	70.00
Angliška medžiaga eilutei	96.00
Aksomo medžiaga eilutei, 3 m., dvigubo pločio	80.00
Kalkulatorius TI — 33, Texas	57.00
Kalkulatorius TI — 51 — 111, profesionalinis	100.00
Stetoskopas, Littmann	62.00
Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: 1/2 sv. arbatos — 4.00; 1/2 sv. nescafes — 6.00; 1 sv. pupelių kavos — 7.00; 1 sv. šokolado — 7.00; 40 cigarečių — 5.00.	

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti persiuntimui \$42.00.

Pasiunčiame pramoginės ir kitokios muzikos plokšteles.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, tarpininkaujame išsirūpinant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB,
ENGLAND. Tel. 01 460 2592.

CERAMIC/CROWN AND BRIDGE TECHNICIAN

We want to discuss this subject with qualified and experienced technicians who can prove their technical expertise... a word about United Dental Laboratory. We've been around since 1923... and, year by year, we've increased not only in size but in economic well-being. This works well for us and for those with whom we desire to build joint futures.

Sure, we're looking for the unusual but United is unusual... and its future can be spectacular! Call me... let's talk. What can you lose?

Sincerely yours,

R. J. De Lapa, Jr.
General Manager

United Dental Laboratories, Inc.

187 W. EXCHANGE ST. • AKRON, OHIO 44302 • (216) 579-9311

(47-49)

■ Laiškai Dirvai

KALBA — TĘSTINUMO PAGRINDAS

Vos atvykus į Australiją kažin kaip perspektyviškai nujaučiant, buvo prašoma lietuviškojo laikraščio įvesti lietuvių kalbos skyrelį. Neprigijo. Mat kai kurių galvota, jog lietuvių bei ir jos išlikimui išieivijoj svarbiau lietuviška širdis, o ne kalba. Tačiau neužilgo skaudė patirtis parodė, kad, kur lietuvių kalbos nepaisyta, nūdien ir su žvake nebesurasti vaikaičio senelių kalba šnekančio. Nežiūrint kad ir kaip bendruomeniškai veikta bei vadovauta, tėveliam gimtąją kalbą iš namų išgijus ir lietuviškojo pakaitalo neprisiauginus, kai kur ir pati B. Apylinkė kapituliavo.

Kad tik lietuvių kalba yra tęstinumo pagrindas, tai aiškiai matome kad ir iš tūlos Seniūnijos, kuri visai nesigarsindama, laikosi iki šiol net labai stipriai lietuviškai tebesireikšdama.

Na, jeigu kiek, kaip sakoma "šaukštai ir po piet", džiaugsmu pasitinkame laikraščius, kurie įsiveda lietuvių kalbos skyrelius. Tie pabrėžia ne tik lietuvių kalbos svarbą o ir jos švarą bei atsineštinių slaviškų barbarizmų ir vietinių, pagal gyvenamą kraštą, svetimybų vengimą.

Bendrai paėmus, jeigu žvelgti į lietuvių kaip į tautą — ji tik viena. Todėl verta bent kiek paminėti ir tuos lietuviškus laikraščius Amerikoje, kurie kaip tik šiuo opiu klausimu yra susirūpinę.

Antai "Dirvoje" piktžolės su šaknimis jau kuris laikas rauja kalbininkas T. Klyga, o pastaruoju metu ir "Laisvoji Lietuva" įsivedė specialų lietuvių kalbos skyrį. Atrodo, kad kaip vieno taip ir kito laikraščio svarbiausias rūpestis tai kova su besibraujančiais barbarizmais.

Australijoje barbarizmam karą paskelbė "Tėviškės Aiduose" Butkūnas. Beje, jau prieš keletą dešimčių metų tam pačiam laikraštyje buvo rašyta apie nevartotiną slavišką "grupių", begales paluošinančių veiksmazodinių "yra" ir dar kažką.

Šia proga, atkreipiant dėmesį į kalbininkų nerangumą, rasi būtų naudingiau redaktoriams nemėtyti į krepšį ir rašėvų rašinėlių, jei tokie būtų apie kovą su barbarizmais (nors ir apsunktintų su korektūrom).

Girdisi, kad daugel kam straipsniai apie kalbą sausi ir nuobodūs. Dėl to nusiiminti visai nereikėtų, nes juos galima visai gražiai "padrėkinti" ir net mėgiama padaryti. Kartais nevengti kad ir humoro, žinia,

jei toks būtinas. Antai, žygas "Dirvoje" gražiai nusišypso, versdamas kažkokią "speriodovają" techniką iš rusų kalbos ir lietuviškai priekinę techniką, prileisdamas, kad jeigu jau yra priekinė, tai turi būti ir pasturgalinė technika. Tuo jis pabrėžia kaip netinka versti grynai pažodžiui. Galėtume čia prisiminti kad ir profesorius Biržiškos palyginimą, kad "rašytojas be humoro, tai merga be sek sapilio..."

Nežiūrint kaip mikliai nešoktume, kaip aukštai sportuodami nestrikteltume, tautiškais rūbais nesidabintume, be lietuvių kalbos lietuviybė kartose neišliks.

S. Česna
Australija

ATSAKYMAS Į A. REGIO LAIŠKĄ

Reaguodama į Algio A. Regio atvirą laišką š. m. gruodžio 3 dienos 47 numerioje, maloniai prašau patalpinti tiksliai iš magnetofono juostos perrašytą ištrauką iš p. Regio pranešimo VLIKo seime. Savo laiške p. A. Regis teigia, kad mano suglaustas jo minties pakartojimas neatitinka tikrąsias. "... (kalba netaisyta) ... "Mes lietuviškai kažkaip labai nedrąsūs pareikšti stiprias pretenzijas į mūsų tėvų žemę, už kurią kovojo mūsų bočiai šimtus metų. Čia atrodo šiuo momentu labai svarbu mūsų pozicijas išryškinti daugiau. Mūsų kova su oponentais kartais nėra taip sunki, kaip kad kartais su mūsų pačių nežinojimu faktų, ir mes išgyvenam labai skaudžiai, ypačingai daktaro Balio paskelbimus, straipsnius plačiai spaudoje (mano pabraukta, A. B.) Naujienose, Drauge, Tėviškės žiburiuose, reiškiančius atsisakymą nuo Mažosios Lietuvos, ir dar labai vulgariai pasakant, kad lenkai suvirškino Dancigą. Tegul jie suvirškina Mažąją Lietuvą". Iš šitos ištraukos aišku, kad kalbėtojas vartojo ir žodį "spauda" ir jį dar labiau paryškino, išvardindamas tris laikraščius. Mano magnetofono juostos kiekvienu metu gali pasiklausyti suinteresuoti asmenys.

Aurelija Balašaitienė
Cleveland, Ohio

PATIKSLINIMAS

Aukotojų sąrašė (Dirva, Nr. 47) buvo klaidingai pažymėtas dr. Petro Stungio vardas. Atsiprašome.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DZŪKŲ KULTŪRINIAI BRUOŽAI

JONAS MIŠKINIS

Kiekviena tauta turi būdingų bruožų. Jie leidžia vieną tautą atskirti nuo kitos. Tokių savo tautos bruožų turi ir kiekvienas tautos narys. Bet ir tos pačios tautos paskiros sritys turi savo skirtumų. Pavyzdžiui, dzūkai, žemaičiai.

Kiekvieną veikla aplinka, kurioje jis gyvena, dirba, auga, kuria. Dzūkams turėjo įtakos ankstyvesnioji ar, kitaip sakant, senesnioji — romantiška Dzūkija.

Dzūkijos didžiausios ir plačiosios girios su gausiais giesmininkais paukščiais įkvėpė dzūkams savitą lyriską jausmą, kurį suprato, pajuto, atkūrė jų poetai, rašytojai.

Dzūkus veikė ir visa eilė sraunių ir vingiuotų upių, ežerų, kalvų, kalnelių, piliakalnių gausumas. Tie žavūs gamtos vaizdai dzūkus veikė ir veikia taikiai, šventai. Kaip šventai ten dvelkia gamtos nuotaika tyliais vakarais, kada ne tik gūdi giria, bet ir atskiri medžiai su savo šeima — paukščiais ir žvėrimis amžių pasaką seka.

Apie dzūkų vidaus pasaulį kalba ir lyrinės dainos. Dzūkų dainos yra lyg tas skaistus, tyras krikščioninis vanduo, suteikias tiksliai pačias skaisčiausias savo ypatybes. Daina žadina ir ugdo patriotizmą, o širdy įdiegia meilės jausmus ir prisirišimą prie gimtojo krašto. Ta gamtos savybė atsispindi dzūko sieloje ir būde. Ir nors jam Praamžius lėmė nelengvą gyvenimą ir daugybę priešų nuo senovės laikų ligi šių dienų, tačiau jis savo judrumu ir gera nuotaika visą lengviau nugali. Čia nuo senovės skamba dainos ir įvairūs padavimai apie karžygius, kuriais gausiausia yra Dainava ir jos dainius Krėvė-Mickevičius. Nemirė Dainavos dvasia ir dabar, nors ir varginos jos gyvenimo sąlygos, varžo nuožmaus pavergėjo grandinės. Dzūkai tik daina raminasi, kuri plaukia per miškų gelmes į mėlynus tolius, nepripažindama jokių sienų nei varžtų. Kur skamba daina, ten dar nemiręs karžygiškumas. Dzūkas tą

karžygišką dvasią labiau siai pajunta...

Dzūkai taikingi, ryžtingi, draugiški, patikimi. Jie senovės laikais išgyveno daug audringų dienų. Tačiau jie kantriai ir patvariai vilko ir dabar tebevelka sunkia savo vargo naštą, o sutiktus gyvenimo kely skausmus įamžino dainose, pasakose ir padavimuose.

Apie žiląją Dzūkijos praeitį byloja ne tik buvusios sodybos, akmenys, žalvario bei kiti radiniai, bet ir piliakalniai, alkavietės ir senkapiai. O tokių istorinių liekanų Dzūkijoje labai daug. Pamiškėmis, pažerėmis, tarpubaliuose stūkso tie senovės liudininkai-paminklai.

Vieni piliakalniai supilti labai seniai, dar akmenų amžiuje. Kai kuriuose iš jų būta gyvenamųjų vietovių. Tačiau svarbiausias jų uždavinys — apylinkei gintis nuo priešų. Senesniųjų laikų piliakalniai čionai nedideli ir tik vietos žmonių nežinomi.

Vėlyvesniųjų laikų piliakalniai žymiai didesni. Jų šlaitai nukasti stačiai, aplink juos yra užsilikę apkasamo pylimo žymiai. Tokie piliakalniai stūkso aukštose vietose, arti vandens: upių bei ežerų. Kai kuriuose piliakalniuose pastebima ir randama akmenų amžiaus žmonių kultūros žymių.

Dzūkijoje, ypač abipus Nemuno krantų, piliakalnių yra visa grandinė. Atrodo, kad jie turėjo anais senovės laikais didelės strateginės reikšmės. Tokių piliakalnių viršūnėse būdavo sargybos, kurios, pastebėjusios priešą, duodavo žinią kitoms

pilims. Stipresni vyrai bėgdavo į pilį gintis, silpnesnėji, moterys ir vaikai, lisdavo į girių tankumynus.

Taip pat Dzūkijoje yra ir tokių piliakalnių, prie kurių iš trijų pusių nebuvo galima prieiti. Šie piliakalniai būdavo apkasami pylimu. Tarp kalno ir pylimo būdavo gilus griovys, kurį kartais prileisdavę vandens. Viršū dar aptverdavo stačią rąstų tvorą. Tokios pilies per balą eidavo siauri, vingiuoti, akmenimis grįsti keliai. Jie būdavo apaugę žole arba apsemti vandeniu, ir tik vietos gyventojai juos težinodavę; priešai jais negalėdavę pasinaudoti. XIV amžiuje jau buvo mūrijamos iš akmenų bei plytų pilies. Jose gyveno karo vadai ir kariai.

Iš žymesniųjų tokių piliakalnių Dzūkijoje pažymėtini prie Nemuno: Liškiavos, Merkinės ir Punios.

Aplamai šie piliakalniai turi didelės patriotinės reikšmės. Žinom, kaip labai mylėjo mūsų protėviai laisvę. Todėl, kai ėmė lankytis į Lietuvą kryžiuočiai, lietuviai kovodavę su jais iki paskutiniosios. Matydami nebeištversią, bevelydavę patys išsižudyti negu vergijon patekti.

Istorija byloja, kad tokių didvyriškų atvejų lietuvių dzūkų kariuose su kryžiuočiais yra buvę nemažai.

WANTED AT ONCE STRUCTURAL STEEL DETAILERS

Experienced detailers of structural steels, joist, deck, Erie Pa. fabricators. Must relocate. Good wage.

(814) 459-2715

(4150)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimasis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

Kanados Lietuvių Fondo metinis susirinkimas

J. Varčius

Kanados Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas įvyko 1981 m. lapkričio 21 d. Toronto Lietuvių Namuose apsvarstyti 1980 m. apyskaitas, išklausti valdomųjų organų pranešimus ir išrinkti dviems metams naują tarybą. Susirinkimą atidarė tarybos pirm. dr. A. Pacevičius, paprašęs susirinkusius pagerbti mirusius narius tylos minute. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Simanavičius. Pirmininkavo dr. A. Pacevičius, talkinamas valdybos pirm. inž. E. Čuplinsko, sekretoriavo J. Karka ir A. Bumbulis. Sveikino raštu gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, žodžiu — KLB krašto valdybos pirm. adv. J. Kuraitė, KL Jaunimo Sąjungos pirm. Z. Beržėnaitė, Vilniaus šaulių Rinktinės Kanadoje vardu St. Jakubaitis, Kanados Tautos Fondo pirm. A. Firavičius, PLB Toronto apyl. pirm. adv. A. Pacevičius, KL Kunigų Vienybės ir Prisikėlimo parapijos vardu kun. A. Simanavičius, OFM.

Pagrindinį veiklos pranešimą padarė tarybos pirm. dr. A. Pacevičius. Fondas šiais metais, priskaičius gautas palūkanas, jau peršoko \$500,000. Taryba turėjo 4 posėdžius, kuriuose buvo svarstoma naujų narių priėmimas, pelno paskirstymas, pagrindinio kapitalo didinimas ir einamieji reikalai. Skirstant pelną buvo stengiamasi objektyviai patenkinti prašymus. Paskutiniaisiais metais, padidėjus infliacijai 12%, buvo jieškoma kelių pelningiau investuoti kapitalą. Šioje srityje sėkmingai dirbo investicijų komisija, kurią sudarė V. Dargis, V. Ignaitis ir H. Lapas. Jų pastangomis 1981 m. buvo gauta \$56,000 pelno. Fondo idėja populiarinama per įgaliotinius lietuvių kolonijose, spaudą ir radiją. Kreiptas didesnis dėmesys į palikimus ir atsiekta gerų rezultatų. Pagrindinį kapitalą sudaro aukos, dovanos, paveldėjimai ir beprocentinės paskolos. Yra gautas pasiūlymas paskolinti fondui ketvirtį milijono dolerių be procentų, kurios pagrindinė suma būtų atsiskaityta po mirties per patikėtinius su giminėmis Lietuvoje. Tokių pasiūlymų gali atsirasti ir daugiau, jei ši idėja bus populiarinama. Be procentinių paskolų gautos palūkanos padidintų fondo pajamas. Fondo tarybos ir valdybos kadencijos terminas jau užsibaigė ir visiems nariams pareiškė padėką už sklandų bendradarbiavimą. Skatino dirbti Lietuvai lietuviybės išlaikimui ir tam tikslui sutelkti milijono dolerių kapitalą.

Valdybos pirm. inž. E. Čuplinskas pranešė, kad svarbiausias rūpestis buvo investicijų reikalai, kad daugiau gauti pajamų. A. Juzeliūnui, kuris po mirties paliko visą savo turtą, buvo pastatytas paminklas. Teisiniams reikalams spręsti buvo pakviestas adv. A. Pacevičius.

Iš investicijų komisijos pranešimo paaiškėjo, kad pagrindinis kapitalas 1981 m. buvo investuotas į terminuotus indėlius, už kuriuos finansinės institucijos mokėjo net iki 21.25%. Dėl šios priežasties dalis kapitalo iš lietuviškų kredito kooperatyvu buvo perkelta į komercinius bankus dėl gaunamų aukštesnių palūkanų. Šiuo būdu buvo gauta \$10,000 palūkanų daugiau ir 1981 m. iš viso gauta pajamų \$56184.

Izd. L. Tamošauskas suapžindino su 1980 m. gruodžio mėn. 31 d. apyskaitomis. Pagrindinis kapitalas buvo \$325,000. Lietuvių Kredito kooperatyvuose deponuota termininiuose indėliuose \$278,000 o likusi dalis — komerciniuose bankuose ir finansinėse kitatūčių įstaigose. A. Juzeliūno nekiln. turtas buvo parduotas iš kurio šiais metais į fondą gauta \$76,524. Išdininkas perskaitė ir korporacinių įstaigų revizoriaus apyskaitas, kurių daviniai buvo skirtingi neatitiko išdininko pranešimui. Revizijos aktą perskaitė A. Bumbulis, kuriame detališkai buvo nagrinėjamos kapitalo ir pajamų pozicijos. Patvirtinta, kad išdininkas tvarko knygvedybą rūpestingai, įrašai turi pateisintus dokumentus.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos dėl apyskaitų, susirinkimų tvarkos ir investicijų. Buvo vėl pakartotas praėitų metų susirinkimo narių pageidavimai, kad metiniai susirinkimai turi būti šaukiami pagal korporacijų įstatymus, ne vėliau 3-4 mėnesių bėgyje finansiniams metams užsibaigus ir atspausdintas metinės finansinės apyskaitas išsiųsti visiems nariams kartu su pranešimais apie šaukiamą metinį susirinkimą. Apyskaitos turi būti paruoštos tokios, kad jas visi nariai galėtų suprasti ir jų daviniai turi atitikti revizoriaus pranešimui. Fondo revizijos komisija privalo padaryti reviziją tuojau finansiniams metams užsibaigus gruodžio 31 d.

Jautrios diskusijos vyko dėl pagrindinio kapitalo investavimo. Susirinkimo pirmininkas, paveiktas šių diskusijų, be jokio pagrindo

užgaunančiai išpėjo susirinkime dalyvaujantį vieną korespondentą, kuris šiose diskusijose nereiškė savo nuomonės, nerašyti spaudoje apie šiuos reikalus. Tokia netaktiška pastaba sukėlė tik daugiau abejojimų dėl investavimų tikslingumo ir turėjo neigiamos įtakos tarybos rinkimuose. Iš tikrųjų diskusijose dėl investavimų nebuvo nieko naujo pasakyta pakartota tik tai, kas buvo diskutuota 1980 m. lapkričio mėn. 8 d. įvykusiame narių susirinkime. Kalbėtojai sutiko, kad fondo kapitalas turi būti laikomas lietuviškuose kredito kooperatyvuose, tačiau jie moka mažesnes palūkanas ir dėl to nukenčia fondo pajamos. Investicijų komisijos narys V. Dargis konkrečiais pajamų skaičiais teisingo investicijų naudingumą kanadiečių finansinėse įstaigose. Išryškėjo, kad reikalingas glaudesnis kooperavimas bendradarbiavimas komisijos ir bankelių valdybų, kurios turėtų sudaryti palenkesnes fondo kapitalo deponavimo sąlygas, mokant specialiai aukštesnes depozitų sumas termininiuose indėliuose.

Pasibaigus diskusijoms, mandatų komisija pranešė, kad susirinkime dalyvauja 66 registruoti nariai, turintieji 281 balsus ir paskelbė kandidatų sąrašą į tarybą, kuris buvo papildytas susirinkime dalyvavusių pasiūlytais kandidatais. Iš 20 kandidatų buvo išrinkta į tarybą pagal balsų daugumą šie nariai: Z. Beržėnaitė — 215 V. Ignaitis — 214, H. Lapas — 213, K. Lukošius — 198, E. Čuplinskas — 196, adv. A. Pacevičius — 191, J. Bersėnas — 169, L. Tamošauskas — 166, adv. J. Kuraitė — 151, A. Bumbulis — 147, dr. A. Pacevičius — 146 ir P. Januška — 127. Į revizijos komisiją aklamacijos tvarka buvo patvirtinti: V. Bačėnas, A. Patamsis ir J. Prišas.

Balsavimo rezultatų skaičiavimo metu buvo diskutuojami einamieji reikalai. Buvo diskutuojamos beprocentinės paskolos, fondo kapitalo investavimas į nekiln. turtą, parama pabėgėliams lietuviams iš Lenkijos. Kaip vykusiose diskusijose dėl pranešimų, taip ir šioje dalyje nutarimų nepadaryta, pareikštos tik individualinės narių nuomonės. Susirinkimas, užtrukęs apie 5 valandas, buvo užbaigtas Lietuvos himnu.

* * *

Kanados Lietuvių Fondas 1982 m. švęs 20 metų sukaktį. Vertinant jo 19 metų veiklą, tenka konsta-

“Amber Holidays”

1982 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

KAINA NUO \$995.00

GRUPĖS IŠVYKSTA:

Kovo 24
balandžio 7
gegužės 5
gegužės 12 (su Ryga)
gegužės 24
birželio 2
birželio 16
liepos 5

liepos 19
rugpjūčio 4
rugpjūčio 18 (su Ryga)
rugsėjo 6
rugsėjo 15
rugsėjo 27
spalio 6
gruodžio 27

VISAS GRUPĖS LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc. vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Registered Ohio Travel Agent #TA0324

tuoti, KL Fondas yra išaukęs į reikšmingą finansinę į didelę organizaciją, kurios veikloje atsirado komplikotų operacijų, yra būtina pertvarkyti knygvedybą, kurią būtų lengva tvarkyti išdininkui, suprasti revizoriams ir jų apyskaitas nariams.

Reikia tikėtis, kad naujoji išrinkta taryba ir jos rinkta valdyba daugiau dėmesio kreips į narių iškelto pageidavimus, peržiūrės statutą, kuris turi daug neaiškumų bei spragų ir tuo pritrauks daugiau narių aktyviai dalyvauti metiniuose susirinkimuose. KL Fondas yra vienas iš svarbiausių lietuvių išlaikymo šaltinių, kurio vadovams linkėtina žengti spartesniu žingsniu, siekiant vieno milijono dolerių kapitalo laisvai Lietuvių ir mūsų išeivijos tautinės lietuviškos sąmonės stiprinimui.

Metinės veiklos finansinės apyskaitos turėtų būti išsiuntinamos visiems nariams, kurių tikslu informacija apie pajamų paskirstymą organizacijoms atnaujintų tiesioginius ryšius valdomųjų organų su na-

riais. Vengimas skelbti spaudoje paskirtų aukų sąrašus sukelia abejojimų ir įtarinėjimų. Juk gyvename demokratiname krašte ir nariai aukotojai turi teisę žinoti kaip jų sudėto kapitalo pajamos yra sunaudamos. Išaugus KL Fondui šalpos organizaciją, turinčią apie 1000 narių, kuri stambiomis pašalpomis remia išeivijos kultūrinės ir visuomeninės organizacijas Kanadoje lietuvių išlaikyti. Jos pagrindinį kapitalą sutelkė vadovai, veikėjai, rinkėjai, paaukoję šiai idėjai daug laiko ir pastangų be jokios sau asmeniškų materialinės naudos. Tačiau tenka konstatuoti ir neigiamą reiškinį, kad metiniuose susirinkimuose dalyvauja tik apie 6-7% narių, kurių keletas susirinkę nedalyvaujančių narių balsavimo įgaliojimus nulemia nutarimus ir valdomųjų organų rinkimus. Šį įgaliojimų sistema turėtų būti panaikinta ir pasekta Toronto Lietuvių Namų ir lietuvių kredito kooperatyvu pavyzdžiu. Įgaliojimų panaikinimas paskatintų narius gausiau dalyvauti susirinkimuose.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai \$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai \$125.00
Vincas Krėvės Raštai 6 tomai \$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas \$13.25

(Kainos su persiuntimu Amerikoje)

Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

STASIO BARZDUKO FILMAS

Po iškilmų Illinois universiteto salėje, pasirašius Lituanistikos katedros įsteigimo sutartį, lyg turėtam įspūdžiui sustiprinti, lapkričio 20 d. Jaunimo Centro kavinėje buvo parodytas filmas apie buv. PLB valdybos garbės pirmininko, lituanisto - mokytojo Stasio Barzduko gyvenimą. Filme matėme vėlyvesniųjų metų St. Barzduko ryšį su savo šeima ir vaikaičiais. Pasi-pasakojo apie savo pasiruošimą ir darbą mokyklose, visuomenėje ir bendruomenėje. Filme įjungti pasisakymai V. Kamanto, dr. P. Kisieliaus ir M. Lenkauskienės.

Filmą susuko kun. Alg. Kezys, SJ, 1974-79 m.

Vakaronę pravedė LB Vidurio Vakarų apyg. pirm. Kazys Laukaitis.

Apie lit. katedros įsteigimą ir Stasio Barzduko ryšį su lituanistika šiltai kalbėjo PLB pirm. pavad. Vaclovas Kleiza, Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razma išryškinę Stasio Barzduko vaidmenį ir teigiamą laikyseną, steigiant Lietuvių Fondą. Rūta Jautokienė paskaitė trumpą ištrauką iš Stasio Barzduko raštų, o programos vedėjas supažindino su Stasio Barzduko artimais giminėmis, dalyvaujančiais šioje vakaronėje.

Vakaronę užsklendė PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, perskaitęs Stasio Barzduko testamentinį žodį.

Po programos visi dalyviai pabendravo ir pasivaišino. Vakaronę rengė LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba.

MITINIŲ DAILĖS DARBŲ PARODA

Amerikos lietuvių moterų dailininkių sąjunga, IV mokslo ir kūrybos simpoziumo proga, surengė mitinių (mitologinių) būtybių dailės darbų parodą. Parodą atidarė pirm. Zita Sodeikienė, 1981 m. lapkričio 20 d. Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje. Apie lietuvių mitologiją ir šioje parodoje parodytus darbus kalbėjo Elenutė Bradūnaitė, dirbanti Kongreso bibliotekoje, Washington. Senovės lietuvių vaizduotė buvo plati ir turėjo visą eilę dievų, dvasių, kaukų, aitvarų, laumių. Šioje parodoje dalyvaujančios dailininkės pagavo senovės lietuvių dvasią ir perteikė drobėje.

Parodoje savo darbus parodė: Ada Sutkuvienė, Donna Rhae Marder, Magdalena Birutė Steikūnienė, Zita Sodeikienė, Eleonora Marčiulionienė (k e r a m i k a),

Aleksandra Vilija Eivaitė, Maria Ambrozaitienė, Jadvyga Paukštienė, Diana Kizlauskienė, Nijolė Banienė, Danguolė Stončiūtė-Kuolienė ir Janina Marks.

Skoningas dviem kalbom paruoštas katalogas su Elenos Bradūnaitės įvadu apie lietuvių mitologines būtybes ir dievus.

Po atidarymo, gausūs parodos dalyviai įspūdžiais dalinosi prie vaišių ir kavos stalo.

DAIL. B. MURINO TAPYBOS KŪRINIŲ PARODOJE

Š. m. spalio mėn. 8 d. Chicagoje, Čiurlionio Galerijoje, buvo atidaryta dail. B. Murino tapybos darbų paroda, kurią buvo galima lankyti du savaitgalį, ir ta proga pasinaudojo virš 500 chicagiškių ir svečių iš toliau.

Parodos atidarymo tvarka visada maždaug ta pati. Atidarymo žodis — L. Baltrušaitienė, apie dail. B. Murino kūrybą — dail. A. Valeška, ir paties dienos kaltininko žodis. Jis labai trumpas, jautrus. Padėka Chicagos Lietuvių Dantų Gydytojų Sąjungai, globojusiai parodą, padėka darbininkams, visiems atsilankiusiems ir šilčiausi žodžiai žmonai, didžiausiai jo parodos talkininkei.

Po oficialiosios dalies didžiulis judėjimas, prisipildė visi trys dideli Galerijos kambariai. Šia proga reikėtų pasakyti, kad tokių gerų Galerijos patalpų, kokios yra Jaunimo Centre, gali

daug kas Chicagai pavydėti. Sienose iškabinta 50 paveikslų, visi labai gražiai įrėminti, gražiai apšviesti. Tiek pat pažymėta ir programoj (dviem kalbom), kurios viršelis papuoštas spalvota nuotrauka "Takas Kalnuose" akvarelė.

Į mus žiūri keli autoportretai, keli natūrmortai ir daugiausia gamta, kamta žydinti, dramatiška ir spalvinga, spalvinga... Didesni susibūrimai prie jūros, prie žvejų ar paupy. Tai vis šilti ir dar neišblėstantys jausmai iš dienų, praleistų Klaipėdoje. Tie visi paveikslai ir buvo pirmiausia išpirkti.

Man teko keletą dienų sėdėti prie įėjimo ir stebėti atsilankiusių susižavėjamą, girdėti juos kalbant.

— Koks atjaunėjęs Murinas!

— Koks pasikeitimas kūryboj, dingio lyrika atsirado dramatiškumas.

— Kokios spalvos, kiek gyvybės!

— Ar galiu nupirkti tuos du didžiuosius? — Klausia Saulenė Venclovaitė-Richter.

— Ši Audringa Jūra jau mano, štai rankpinigiai, — V. Jodelienė.

— Ach, koks jis buvo puikus mūsų mokytojas ir kaip mes jį mylėjome, — susijaudinus tarė J. Žalagėnienė.

Ir koks jis dar produktingas — kalbėjo visi ir šiuos įspūdžius parašiusioji.

L. Baltrušaitienė

MURINAS. — dailininko Broniaus Murino puošni, albuminio formato spalvotų ir juoda-balta paveikslų knyga, su dail. A. Valeškos įvadinio, vertinamuoju straipsniu. Spaudė M. Mor-

Dail. B. Murino parodoje. Iš kairės: dail. B. Murinas P. Murinienė ir J. Mieliulis.

by A. VALESKA

MURINAS

Murinas

kūno spaustuvė Chicagoje, 1981 m., fotogr. — Alexas Urba. Knyga apima Br. Murino kūrybos laikotarpį išėjimoje, 1945-1980 metus.

Vertinga ir graži knyga, puiki dovana — sau ir draugams; lietuvių ir anglų kalbomis.

Kaina 16 dol. su persiuntimu. Gaunama tik pas autorių, adresu: Br. Murinas, 1214 N. 16th Ave., Melrose Park, Illinois 60160.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

AUKOS

Filmo "Antanas Smetona" išlaidoms padengti aukotojai:

100 dol. E. E. Noakai, Fresh Meadows, N. Y.

25 dol. O. Biežienė, Long Valley, N. Y.

Po 20 dol. Šosė A., Antanina Butkuvienė.

Po 10 dol. A. Buivdienė, Vytautas Marchertas, Juozas Vainikis, Bronius Siilūnas ir 5 dol. Placida Balšaitytė — visi Chicagoje.

ALT S-gos valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

ESLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

Foto nuotraukoms atrinkti ir atvirutėms išleisti komisijos. Iš kairės Juozas Jasiūnas, Vladas Staškus, Danguolė Jurgutienė, Vincas Tamošiūnas, Antanas Norus, Vytautas Alantas ir Liucijus Kulikauskas. Trūksta Mykolo Abariaus.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

NUOTRAUKŲ PARODA

St. Butkaus šaulių kuopos paskelbtam sveikinimo kortelių konkursui prisiųstų nuotraukų paroda įvyko lapkričio 29 d. Dievo Apaizdos parapijos mokyklos klasėje.

Parodą atidarė kuopos pirm. V. Tamošiūnas, primindamas, kad šį konkursą suruošti įgalino gautas a. a. Juozo Tamošiūno palikimas kuopai.

Konkurso teisėjų komisijos pirmininkė Danguolė Jurgutienė pareiškė, kad šis St. Butkaus šaulių kuopos užsimojimas, išleisti lietuviškomis temomis sveikinimo kortelių, užpildys spragą, kuri yra jaučiama. Teisėjų komisija peržiūrėjusi atsiųstas nuotraukas paskyrė: I premiją 200 dol. už nuotrauką "Margučiai" ir IV premiją 50 dol. už nuotrauką "Vardadieniui" Antanui Norui ir II premiją 150 dol. už nuotrauką "Ežerai" ir III premiją 100 dol. už nuotrauką "Eglė žalčių karalienė" Viktorui Liaukui. Konkursui buvo gautos 62 nuotraukos ir jos visos iškabintos klasėje. Viena jų gaus 250 dol. premiją, kurią atsilankusieji balsų dauguma išrinko.

Teisėjų komisija sudarė: Danguolė Jurgutienė — pirmininkė, Viktoras Vaselka — sekretorius, Vytautas Alantas, Juozas Jasiūnas ir Liucijus Kulikauskas — nariai. Atvirutės išleisti komisiją sudaro: Antanas Norus, Vladas Staškus ir mykolas Abarius.

LIETUVIŲ BALSO PIKNIKAS

Radiojo valandėlės "Lietuvių Balsas" suruoštas lapkričio 29 d. Kultūros Centre piknikas praėjo dideliu pasisekimu. Žmonių privažiavo iš arti ir toli. Menininkų dovanotus paveikslus laimėjo: Danguolės Jurgutienės paveikslą laimėjo Antanas Matulis, Antaninos Jony-

nienės paveikslą laimėjo Petras Mikštas ir Albino Grigaičio paveikslą laimėjo Elena Kasputienė.

BENDROS KŪČIOS

Švyturio šaulių kuopa tradicines bendras kūčias ir šiais metais ruošia gruodžio 24 d. 8 val. švento Antano

parapijos kavinėje. Norintieji dalyvauti registruojasi pas Bronių Valiukėną ir Petrą Bukšnį, telef. 562-1149 ar 581-7093.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

SUPERVISOR INJECTION MOLDING
Kinetic a growing mfg. company in the Newbury area is looking for a 2nd shift supervisory preferably with injection molding machine exp. Responsibilities will include set-up and operations of machines and supervision of plant personnel. Salary commensurate with exp.; good benefit package offered. If interested, please call 216-564-9111 to arrange interview between 9-12 noon.

Gruodis - spaudos mėnuo

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba, siekdama įgyvendinti išeivijos tautinei gyvybei būtiną tradiciją, vėl skelbia

GRUODŽIO MĖNESĮ SPAUDOS MĖNESIU.

Gruodis — Kalėdinėm dovanom pasikeitimo metas. Nėra prasmingesnės ir kultūringesnės dovanos kaip lietuviškųjų laikraščių, žurnalų prenumeratos, savųjų autorių knygos. Praturtinkim tom dovanom savo šeimos narius, artimuosius, pačius save.

Spauda visada buvo, o išeivijoje dar labiau yra geriausia tautinio bendravimo, informacijos, saviauklos ir savimokos priemonė, laisvalaikio išmirtingiausia pramoga.

Spauda yra ir išeivijos tautinio sąmoningumo mastas. Kai periodikos išėjimas ims retėti ar net nutrūkti, kai knygas vis mažiau kas bepirks, tai bus ženklai, kad nutautilimo liga stiprėja ir plečiasi, kad ir tautinės mirties giesmė jau prie mūsų durų. Kad esame pasiryžę tų, ženklių dar ilgai neregėti, prasmę.

liudykime Spaudos mėnesiui teikdami turinį ir Baigę spaudos mėnesį, įžengsime į mūsų tautos pranašo Maironio gimimo ir mirties sukaktuvinius metus. Verta jo drąsinimą prisiminti: "Gana aimanuoti! Pažadinkim viltį, ir stokim į darbą, nelaukę giedros.

JAV LB KULTŪROS TARYBA

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

BOSTONO LIETUVIAI

LAIKRAŠTIS IR KNYGA

Geriausią Kalėdų ir Naujųjų Metų progą dovana yra knyga ir lietuviškas laikraštis. Net ir vaikučiams žaislai ir panašiai greitai sudužta, susidėvi ir išmetami, o knyga ar laikraštėlis pasiliks ir duos dvasinės naudos.

Savo artimiesiems šių švenčių progą padovanokime knyga, o jeigu žinome, kad neprenumeruoja lietuviškų laikraščių, užprenumeruokime jiems lietuvišką laikraštį arba nupirkime lietuvišką knygą, tai bus geriausios dovanos.

ALTO IR BENDRUOMENĖS PASITARIMAS

Lapkričio 27 d. Alto Bostono skyriaus valdyba ir Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės valdyba turėjo pasitarimą dėl darnesnio abiejų organizacijų bendradarbiavimo. Kai kuriose lietuvių kolonijose, ypač rengiant Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16 minėjimus įvyksta nesutarimų ir trinties, kurie atsiranda ir spaudoje, o be to, labai skaldo mus pačius lietuviškam darbui.

Šiame pasitarime šios abi organizacijos sutarė nuoširdžiai dirbti ir bendradarbiauti. Tokie pasitarimai ir susitarimai ir kitose lietuvių kolonijose padėtų darnesniau darbui.

KŪČIŲ KALĖDINĖ VAKARONĖ

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas rengia Kūčių kalėdinę vakaronę su lietuviškais Kūčių valgiais šį sekmadienį, gruodžio 13 d. Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čios aukšto salėje. Pradžią 4 val. p. p. Bus ir gerą programą, kurią atliks solistas Benediktas Povilavičius, jaunas pianistas Gregory Dausa, o solistui akompanuos komp. Jeronimas Kačinskas. Tai jau keli metai iš eilės moterų rengia tokią vakaronę ir susirinkę žmonės gražiai praleidžia laiką ir pasivaišina kūčių valgiais, kurie Lietuvoje buvo valgomi tik per Kūčias, t. y. Kalėdų išvakarėse.

LAISVĖS VARPAS FM BANGA

Lietuvių radijo valandėlė Laisvės Varpas bandymui davęs per 3 sekmadienius programą FB banga 98, dar ją duos visą gruodžio mėnesį sekmadieniais ryte nuo 9 iki 10 val.

MINKŲ RADIJA

Pradedant sausio 3, Minkų vedama radijo programa bus girdima sekmadieniais nuo 8 iki 8:30 val.

ryte per tą pačią WLYN radijo stotį 1360 banga AM, o nuo vasario 7, šioji programa bus girdima nuo 8 iki 8:30 val. ryte ir nuo 4:30 iki 5 val. po pietų.

Parengimai

• Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos valdybos rinkimai gruodžio 13 d. klubo patalpose.

• Naujų Metų sutikimas įvyks Lietuvių Piliečių Draugijos salėje So. Bostone gruodžio 31 d.

• Vasyliūnų koncertai: Smuikininko Izidoriaus ir pianisto Vytenio Vasyliūnų koncertai įvyks New Yorke sausio 9 d. Bostone First ir Second Church salėje sausio 10 d.

• Minkų radijo programos sukaktuvinis vakaras įvyks kovo 21 d. 3:30 Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Laisvės Varpo pavasarinis koncertas balandžio 25 d.

REMIJA SKUODŽIO IŠLAISVINIMĄ

Lietuvių pastangos išlaisvinti Vytautą Suodį, sudomino net ir kitas tautines bendruomenes. Amerikos Lenkų Tautinio Susivienijimo prezidentas Aloysius Mazewski, kalbėdamas Amerikos lenkų vardu, pranešė, kad rašte prezidentui Ronald Reaganui, buvo pareikšta: "žiaurus Vytauto Skuodžio įkalinimas išaukia didelį susidomėjimą visų laisvę mylinčių žmonių. Aš prašau panaudoti visą galią, esančią Jūsų valdžioje, Vytauto Skuodžio išlaisvinimui".

Kita Rytų Europos tautų etninė bendruomenė, kurios sąstate yra rumunai, čekai, slovakai, lenkai, bulgarai, vengrai ir serbai, taip pat raštu kreipėsi į prezidentą Ronald Reaganą sąryšyje su Skuodžio išlaisvinimu prašydami paremti Amerikos Senato rezoliuciją 198 (1981 rugsėjo 22-os dienos), kad išlaisvintų Skuodį ir leistų jam kartu su šeima emigruoti į Jungt. Amerikos Valstybes. Šita etninė bendruomenė, The Alliance of Friendship of Central East European Nations, kurios dabartinis prezidentas yra dr. George M. Rodojevich, serbas, sako: "Mes laukiame dienos kai Lietuva gaus jai priklausomą vietą kitų laisvų tautų tarpe, Europoje, ir net pasaulyje".

Abi organizacijos taip pat pranešė apie Skuodžio padėtį Illinois valstijos senatoriui Charles H. Percy ir Alan J. Dixon. (a)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Išpūdinga Neringos tunto sueiga

V. s. A. Šenbergienė piausto pabaigtuvių duoną.

Neringos tuntas savo sueigose dažnai mini įvairias šventes. Š. m. lapkričio 23 d. tuntas paminėjo ir tradicinę šio krašto šventę, būtent, Padėkos Dieną. Baigus vasaros darbus ir nuėmus paskutinį rudens der-

lių ir mūsų krašte buvo dėkojama Aukščiausiam už visas gėrybes. Tačiau ryškiausiai tokia padėka pas mus išskildavo rugiapiūtės pabaigtuvių tradicijose. Todėl Neringos tuntas šią sueigą ir pravedė lietuviškos rugiapiūtės pabaigtuvių ženkle.

Jau antre metai šiam skaučių tuntui vadovauja

veikli v. s. Stefa Gedgaudienė, talkininkaujant gražiam būriui jaunų vadovių. Tad jaunom sesėm škiepyti lietuviškąją idealą tuntininkė laiko pagrindiniu veiklos uždaviniu. O tikriausias kelias to idealo siekti yra gražios mūsų tautos tradicijos.

Vasaros darbų užbaigimas ir derliaus nuėmimas taip pat surištas su gražiom tradicijom, kurias išvardino ir pristatė skautininkės, nes šio krašto Padėkos Diena yra gera proga prisiminti ir mūsų tradicijas.

Tos dienos sueiga visus stebino turtingas ir gražiai papuoštas skautininkių vaišių stalas, kuris kaip tik žymėjo tas dovanas gautas iš šio krašto darbščiųjų rankų ir Aukščiausiojo palaimos. Tačiau vaišės nebuvo esminė šios sueigos dalis. Tiek vaišių stalas kiek ir vakaro programa buvo surišta su mūsų kraštu ir ir mūsų žmonių tradicijom. Stalo centre matomos javų varpos sudomino ne vieną

R. Bieliūnas ir P. Nasvytis linksmina vakaronės dalyvius.

Brolių sekstetas, vadovaujamas Pauliaus Nasvyčio, linksmina vakaronės dalyvius. Iš kairės: D. Motiejūnas P. Žiedonis, R. Muliolis, J. Muliolis, R. Urbaitis ir P. Nasvytis.

Visos nuotraukos Algio Rukšėno

Kalbos vargai

T. Klyga

Kad paprastos kasdienos būtų kartais skubom kalbėdamies ir nelabai tiksliai ar grynai išsitariame, dar ne toks didelis nuostolis. Juk tie patys asmenys, prirėkus viešiau prabilti ar raštu ką nors išreikšti, jau pasistengia tiksliau ir dailesne kalba mintį pasakyti. Todėl iš viešumos kalbėtojų ir spaudos bendradarbių reikalaujam pavyzdingesnės žodinės išraiškos. Paprastam pokalby dalyvauja vos pora ar keletas asmenų, o laikraštį paskaito dažnai net tūkstantis skaitytojų: štai kur ypatinga atsakomybė žinučių teikėjam ir straipsnių gamintojam!

Kalbą tiksliai ir tobulą daro visų pirma tik sąmoningas jos vartojimas, o ne šiaip sau žinomų frazių kartojimas. Reikia pačiam gerai suprast, ką sakai ar rašai. Nevienas beria iš atminties posakius, o nesikvaršina dėl jų tikslumo. Maždaug lyg gaidys traukia savo miestelę užsimerkęs.

Pvz., kai norima sakyti, jog žmogaus butis buvo sunki ar skaudi, neretai spaudoj parašoma: Jo gyvenimo kelias nebuvo rožė išklotas... Ir pasirodo visai priešinga prasmė! Juk rožėmis žengti — ligi kraujo skaudžiai susibadysi O be rožių po basom kojom daug maloniau gyventi. Bet mes mėgdžiojam tą neišmone aklai, nes kažkas kažkada taip "lyg poetiškai" prasiarė; nesigilinam, kokia čia tikra prasmė, ir apsiujuokinam. Kalbėkim savų žodžių, nekartokim svetimų "poezijų", tai išvengsim panašių duobių...

Prie vaišių stalo: dvasios vadas kun. G. Kijauskas, S. J., tuntininkai S. Gedgaudienė ir R. Belzinskas. Už jų A. Šenbergienė.

Dalis Neringos tunto vadovių: V. Juodišiuotė, S. Gedgaudienė, V. Nasvytytė, J. Taorienė, I. Civinskienė ir N. Rukšėnienė.

Neringos tunto vyr. skautės N. Rukšėnienė, I. Civinskienė ir J. Neimanienė su savo prieaugliu.

jauną skautę. Galiausiai jos sužinojo, kad tai simboliuoja javų gubas, kurios Lietuvos laukuose sudarė pagrindinę mūsų krašto ūkio šaką.

Toliau programoje v. s. J. Budrienė paaikškino Padėkos dienos prasmę surišdama ją su mūsų ūkio darbų pabaigtuvėm. Nors ši šventė tėvynėje ir oficiali, tačiau kiekvienas ūkininkas baigęs laukų darbus sukviesdavo savo kaimynus ir pažįstamus ir atitinkamai švėsdavo. Skautininkės pabaigtuvių tradicijas gražiai inscenizavo ir jaunimas tokiu būdu šias tradicijas galėjo geriau įsisavinti. Skautininkėm labai nuoširdžiai talkininkavo V. Jokūbaitis ir broliai vyčiai. Čia jaunimas matė ir javų vainiką ir pabaigtuvių apeigas, dainas išgyvendami visa tai jau-

kioj šventiškoj atmosferoj. Kaip įprasta pabaigtuvių metu šeimnininkai šeimyną ir rugiapiūtės darbininkus pavaišindavo sūriu ir naujo derliaus duona. Nebuvo pamiršta ir tai šioj gražioj ir vaizdingoj tradicijų pynėj. Po gražių inscenizavimų visi buvo pakviesti prie vaišių stalo. Kun. G. Kijauskas, S. J. sukalbėjo šiai šventei pritaikintą maldą ir visi jaukioj nuotaikoj vaišinosi tradiciniais tos dienos valgiais. Šiai neeilinei sueigai prisiminti, v. s. S. Radzevičiūtė kiekvieną skautę apdovanojo mažu lietuvišku grėbliuku.

Visi pasivaišinę dar ilgai linksminosi, šoko, dainavo. Čia išgyventas lietuviškas tradicijas, manau, greit neužmirš ir jas ir toliau puoselės. (ib)

LITHUANIAN RADIO PROGRAM
4249 LAMBERT RD. CLEVELAND, OHIO 44121 (216) 362-9268

CLEVELANDO
LIETUVIŲ
RADIJO
PROGRAMA

NUO 1981 GRUODŽIO 6
GIRDIMA SEKMADIENIAIS
7 VAL. VAK. — 8 VAL. VAK.
NAUJOJE STOTYJE

WJW
am
850

FILATELIJA

Nr.6

Antanas Bernotas

JAV spalio 9 d. išleido 18 centų pašto ženklą savo žymiam dailininkui Frederikui Remingtonui pagerbti. Pašto ženkle parodyta jo skulptūra "Atjoja per rūgių lauką".

Frederic Remington (1861-1909) gimė Cantone, New Yorko valstijoje. Jis pasižymėjo kaip dailininkas, skulptorius ir autorius. Ispanų-amerikiečių kare dalyvavo prie generolo Shafterio kaip karo korespondentas. Jo mėgiamiausios temos — šiaurės Amerikos indėnų, vidurinių vakarų lygumų ir kareivių gyvenimas. Prisidėjo parašant ir iliustruojant "Pony Tracks", "Crooked Trails", "The Way of an Indian" ir kitas apysakas. Daug jo kūrinių yra New Yorko Metropolitan muziejuje. Jau ir anksčiau Remingtonas buvo pagerbtas pašto ženklais: 1940 m. jo portretas buvo žymiųjų dailininkų serijoje, o 1961 m. buvo parodytas jo paveikslas iš indėnų gyvenimo "Dūmų signalai".

KANADA išleido 17 centų pašto ženklą Akadijai ir akadiečiams paminėti.

Nova Scotia Atlanto pajūris, šiek tiek New Brunswicko ir JAV dalis Maine valstijoje kadaise sudarė prancūzišką Acadia sritį, apgyventą daugiausia prancūzų imigrantų, kurie čia kūrėsi jau nuo 1604 m. Vėliau britai pradėjo karus, norėdami visoje šiaurės Amerikoje įsigalėti. 1713 m. Utrechto taikos sutartimi visa provincija buvo perleista Anglijai. Daugumą vietos gyventojų, kaip nepatikimus, britai išblaškė po visą kontinentą, kiti netgi pateko į dabartinį New Orleansą Louisianoje, kur sudaro ištisus prancūzų apgyventus kvartalus (jie čia vadinami cajūnais). Garsus Amerikos poetas Henry Wadsworth Longfellow savo poemoje "Evangeline" apdainavo akadiečių kentėjimus ir vargus, o Grand-Pré vietovėje, Nova Scotijoje, stovi tai Evangelinai

pagerbti paminklas. Be to, Atlanto pakraščiais su gretimomis salomis nuo Nova Scotia, per New Brunswicką ir toliau į Mainę tęsiasi Acadia Nacionalinis Parkas, kur veisiasi daug laukinių žvėrių.

KIPRO sala (Cyprus) išleido 125 mills pašto ženklą žymiam senovės filosofui Zeno pagerbti.

Zeno iš Citium (335-263 pr. Kristų) buvo gimęs Citium vietovėje, Kipro saloje. Sakoma, kad jis buvo finikiečių kilmės ir jaunystėje vertėsi prekyba. Apie 313 m. jis atvyko į Atėnus ir tapo filosofo Crates, vadinamo ciniku, mokiniu. Vėliau prisidėjo prie kito filosofo Xenocrates. Apie 310 m. Zeno įkūrė savo filosofų mokyklą, pavadintą stoikais (nuo graikų žodžių "Stoa Poikile — dažytas priebutis"). Zeno mokė toje savo mokykloje per keliolika metų. Mirė sulaukęs žilo amžiaus Atėnuose ir graikų buvo labai gerbiamas.

LENKIJA išleido pusantro zloto pašto ženklą paminėti pianistų varžyboms, kurios vyko Slupsko mieste.

Slupsk — tai šiaurinės Vokietijos miestas Stolp, besirandęs Pamario (vok. Pomeranijos) provincijoje. Miestas guli prie Slupos upės netoli jos įtakos į Baltijos jūrą. Tai labai senas miestas, žinomas jau 1180 m. Nuo 1310 m. gavo miesto teises ir priklausė Hanzos sąjungai. Miestas iki po šio II Pasaulinio karo priklausė Vokietijai. Karo pabaigoje sovietai, nugalėję Vokietiją, visą Pomeraniją "padovanojo" Lenkijai, kur senų senovėje būk tai gyvenusios slavų gentys. Lenkai miestą pavadino Slupsk. Mieste randasi daug įvairių istorinių pastatų, jų tarpe Pamario hercogų rūmai. Yra šiek tiek pramonės, laivų statyklos, gėrimų, žuvies konservų ir ypač garšios sūrio gamyklos.

JONAS VYTAUTAS DUNČIA — CHEMIJOS MOKSLŲ DAKTARAS

Lapkričio 20 d. Princeton universitete Jonas Vytautas Dunčia apgynė chemijos mokslų disertaciją ir universiteto vadovybė suteikė jam daktaro laipsnį.

Baigęs pirmuoju chemijos kursą bakalauro laipsniu Michigan universitete, tolimesnėms studijoms gavo stipendiją iš Princeton universiteto.

Iš savo profesinės srities yra parašęs straipsnių, kurie tilpo amerikiečių mokslo žurnaluose.

Studijuodamas Michigan universitete įsteigė lietuvių studentų klubą ir kurį laiką

jam vadovavo. Jo rūpesčiu gauta universitete lietuviams studentams kambarys ir pinigine pašalpa lietuviškai spaudai. Jo pastangomis universiteto biblioteka įsigijo Lietuvių Enciklopediją anglų kalba.

Šiuo metu dirba Du Pont kompanijoje medicininės chemijos tyrinėjimų srityje.

• Vytautas Ripskis, gyv. Evergreen Park, Ill., užprenumeravo Dirvą, kaip Kalėdinę dovaną Antanui Gilvydžiui, Evergreen Park, Ill. ir Vitui Ripskiui, Oak Lawn, Ill. Sveikiname!

• Naujųjų Metų sutikimas, rengiamas LB Clevelando apylinkės valdybos

įvyks gruodžio 31 d., ketvirtadienį, 8 val. vak. Lietuvių namų viršutinėje salėje. Vaisės paruoš p. Mainelienė, gros G. Mačio orkestras. Stalus ar atskiras vietas užsisakyti pas A. Miškinienę tel. 486-8517 arba J. Malskį tel. 486-9165. Kaina asmeniui \$17.50. Kaip kitais metais, taip ir šiemet svečių laukia skanios vaisės, jauki nuotaika, smagūs šokiai.

• Villa Angela Academy, 17001 Lake Shore Blvd., Clevelande, kviečia visuomenę į kalėdinį festivalį gruodžio 13 d. nuo 2 iki 5 val. p. p. Bus įdomi programa, įvairūs tautybių skanėstai ir vaikams kampelis.

DR. ANTANO RUKŠOS KNYGĄ

"KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS"

lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia 619 puslapių išleido LKVS "Ramovė" Centro Valdyba, talpinti Kario redakcijai.

Šią labai vertingą knygą galima įsigyti pas "Ramovės" skyrių valdybų narius; Clevelande pas: skyriaus pirmininką K. Gaižutį 18108 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119. Telef.: (1-216) 481-0791.

Knygos kaina 17 dol. plus 1 dol. pašto išlaidoms padengti.

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• Rita Matienė sėkmingai Columbus išlaikė ekonomijos mokslo egzaminus ir įsigijo teisę savarankiškai verstis nekilnojamo turto prekyba. Šiuo metu tapo partnere Turner nekilnojamo turto pardavimo firmos ir naujai įkurta firma vadintis: MATAS and TURNER REALTY. Adresas: 501 East 185 Street, Euclid, Ohio.

Rita Matas įsigijo G. R. I pažymėjimą John Carrol universitete ir taip pat studijavo Lakeland Community College. Be to, ji yra ir C. R. A. teisėta nekilnojamo turto įkainuotoja. Ji vadovavo Turner Realty įstaiagai nuo pat jos įsikūrimo Euclide.

• Dr. Vladas Bložė ir Ponia po penkių savaičių atostogų saulėtoje Floridoje, grįžo į Clevelandą.

• Naujų Metų sutikimas LB Clevelando apylinkės valdyba rengia tradicinių Naujų Metų sutikimą, Lietuvių Namuose. Stalus rezervuokite skambindami J. Malskiui telef. 486-9165 arba A. Miškinienėi telef. 486-8517.

GRUODŽIO NAKTIS GINTARE

Ryto Oktetas ir Lietuvių Klubas kviečia Jus šeštadienį, gruodžio 12 d., nuo 9 PM iki 1 AM, praleisti Clevelando Lietuvių Namų restorane "GINTARAS".

Trys Ryto Okteto programos — 10, 11 ir 12 v. v.
Tarp programų šokių muzika.
Per visą naktį baras, bufetas.

Rezervuokite sau vietą (yra tik 70) skambindami: V. Žiedoniui 481-8023, arba R. Butkui 732-8250, arba R. Babickui 531-9329, arba Lietuvių Klubui 531-2131.

ĮĖJIMAS 5 DOL.

Maistas, gėrimai — pagal apetitą ir troškulį.

• Šv. Jurgio parapijos administratorius kun. Juozas Bacevičius ir parapijos taryba, atliko stambius savo šventovės pastato remonto darbus, kuriems vadovavo pastatų komisijos pirmininkas Jonas Nasvytis. Sutašytas stogas, dekoratyvinėmis lentomis užkalti langai šiaurinėje pastato pusėje, sutvarkytas fundamentas ir katilinė.

Parapijos tarybos ir liturginės komisijos pirmininkas yra Algirdas Kasulaitis vicepirmininkas Paulius Alšėnas, išdininkas Algis Matulionis, sekretorė Efrogina Gausienė, parengimų vadovė Liogina Nagevičienė, pastatų komisijos pirmininkas Jonas Nasvytis.

• Vakaronė su Cinzo "Mona" įvyks gruodžio 17 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje. Rašytojas Vacys Kavaliūnas aptars neseniai pasirodžiusį Edvardo Cinzo romaną "Mona". Pašnekesio tema "Mona ir jos pasaulis".

• Jonas ir Malvina Švarcai grįžo iš atostogų Floridoje. Jonas apgailestauja, kad ši kartą neturėjo galimybės išbandyti savo laimę žvejyboje jūroje, nes norėjo daugiau pakeliauti.

• Adv. Algis Širvaitis, IV-jame mokslo ir kūrybos simpoziume, įvykusiame Padėkos šventės savaitgalį Chicagoje, skaitė paskaitą apie JAV pilietybės atėmimą ir svetimšalio deportaciją. Ją paskaita nagrinėjo teisinius aspektus, kai II-jo pasaulinio karo tarimiesiems kriminaliniams nusikaltėliams bandoma atimti pilietybę ir juos ištremti iš krašto.

• Vija Bublytė — DMNP parapijos mokyklos mokinė, laimėjo pirmą premiją už savo rašinį "Knygą mano geriausias draugas". Konkurse dalyvavo visi mokiniai.

• P. Petraitis, Clevelande užprenumeravo Dirvą kaip kalėdinę dovaną Jūratei Šepikienei Kalifornijoje. Sveikiname.

• Jonas Balbatas, gyv. Clevelande, Dirvai paremti atsiuntė 50 dol. Ačiū.

• SLA 14 kuopos metinis narių susirinkimas ir kalėdinis pobūvis bus sekmadienį, gruodžio 13 d. 12 val. Lietuvių namų patalpose. Susirinkime bus paminėta ir kuopos 80 metų sukaktis. Visi kuopos nariai ir tie, kurie norėtų įsirašyti į kuopą, įsigydami gyvybės draudi-

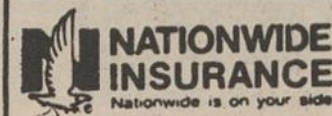
mą, prašom dalyvauti metiniame susirinkime. Ta proga bus renkami kuopos valdyba ir kandidatai į SLA Pildomąją tarybą.

• KALEDINĖ sueiga, šaukiama Neringos ir Pilėnų tuntu, įvyks gruodžio 14 d., pirmadienį, 7 v.v. DMNP parapijos salėje.

Tėveliai, rėmėjai, bičiuliai ir visa skautiškoji šeima maloniai kviečiami joje dalyvauti.

• Parduodamas A. Vaikšnoro paveikslas. Skambinti: 486-9944 po 5 val. vakaro.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

HOUSE FOR RENT

5 rooms down, 2 bedrooms. Newly remodeled carpeting throu out, appliances included. \$170 month. Carl Ave. Call: 585-2498.

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 St. Euclid, Oh. 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS - G.R.I.-BROKER
Certified Appraiser

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminius ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablį kontroliaivimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

amber studios, inc.

505 East 185 Street;
Euclid, Ohio 44119
Tel. 531-3500

Džiugu pranešti, kad atidarome padidintas galerijos patalpas. Mes augame su jūsų pagalba ir pritarimu.

Dabar, ypač šventėms, pas mus rasite vieną iš didžiausių Ohio valstibėje rėmų pasirinkimą. Paveikslų įrengimas bus atliktas pagal jūsų užsakymus. Padidintoj galerijoje taip pat rasite naujų paveikslų, grafikos, fotografijų, drožinių, keramikos, įvairių meno reikmenų ir kitų dovanų šventėms, kaip lietuviško aukso-gintaro bei tradicinio stiliaus šiaudinių eglutės papuošalų.

Šventėms galerija bus atidaryta pirmadieniais nuo 12 iki 6 v. v.; antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 9 v. v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 v. v. Uždaryta trečiadieniais.

Švenčių proga sveikiname visus lietuvius ir mūsų klientus ir kviečiame atsilankyti į GINTARO galeriją.

Rimas Laniauskas, pirmininkas
Antanas Kalvaitis, vicepirmininkas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• 1982 metų sutikimas, rengiamas Chicagos Lietuvių Tautiniuose Namuose, šiu metų gruodžio 31 d. Renkamės 8:30-9 val. vak. Rengėjai: Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, ALTS Chicagos skyrius ir Lietuvių Tautiniai Namai. Šių organizacijų nariai ir jų artimieji maloniai kviečiami sutikime dalyvauti. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Dalyvio mokestis \$25.00. Registruotis iki gruodžio 27 d. pas B. Kasakaitį, 778-7707 arba pas J. Andrašūną, 523-0227.

• Hartfordo tautinių šokių grupė "Berželis" švenčia savo veiklos dešimtmetį. Ta proga — rengiamas jubiliejinis koncertas — balius,

kuris įvyks 1982 m. vasario mėn. 20 d., 7:00 v. v. šv. Andriejaus parapijos salėje, Church St., New Britain. Ruošiamo jubiliejinio leidinio išlaidoms padengti ir tolimesnei "Berželio" veiklai paremti, sveikinimus su aukomis iki š. m. gruodžio mėn. 31 d. priima Zina Dresliutė, 238 Oxford St., Hartford, Conn. 06105. Tel. 236-5501.

• Ed. Vaitkus, iš Chicagos, užprenumeravo kaip kalėdinę dovaną p. Gintai Pudymaitienei, Palos Hills. Sveikiname!

• Vincas Juodvalkis, sr., gyv. Yucaipa, Cal., atsiliepdamas į spaudos vąją, surado Dirvai naują prenumeratorių — Pr. Dovydaitį, Los Angeles, Cal. Sveikiname.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjime lapkričio 22 d. Brooklyne, N. Y. buvo pagerbti kariai savanoriai. Iš kairės: Petras Jurgėla, Jurgis Kiaunė ir Jonas Jankus, kuriems gėles pri-sega M. Klivečkienė ir A. Volotkevičiūtė.

ratorių — Pr. Dovydaitį, Los Angeles, Cal. Sveikiname.

• Dr. J. Stukas, "Lietuvos Atsiminimų" radijo programos, neseniai minėjusios 40 metų sukaktį, vedėjas, atsiuntė auką 40 dol., linkėdamas nepailsti, iš-tverti ir toliau leisti taip idomų laikraštį.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

JAUNIAUSIAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

Dirvos skaitytojų ir rėmėjų Vytauto ir Sofijos Ripskių sūnus, Stasys ir Danutė, buvusi Černiūtė, Ripskiai susilaukė pirmagimio sūnaus, kuriam davė senelio vardą Vytautas.

Taigi džiaugiasi seneliai Vytautas ir Sofija Ripskiai ir Bronius ir Bronė Černiai, ir savo anūkui jo gimtadienio ir pirmųjų jo gyvenimo šv. Kalėdų atminčiai, užsakė visiems metams Dirvą, kad anūkelis išmokytų, gerai lietuviškai skaityti. Tai turbūt bus pats jauniausias Dirvos skaitytojas, kurio krikštyną puota numatoma 1982 m. sausio pabaigoje, Chicagoje, Jaunimo Centre.

Sveikiname jauniausią skaitytoją, jo tėvelius ir senelius.

DAR VIENAS JAUNUOLIS AUKŠTO IŠSIMOKSLINIMO INTELEKTUALAS

Vincas Tautvydas Užkuraitytis gimė Londone, Anglijoje. 1958 m., būdamas 3 metų amžiaus, su savo tėvais atvyko į Los Angeles pas savo gimines A. ir V.

Bimbirius.

Baigęs Loyola High School 1973 m. įstojo į University of Southern California (U.S.C.) ir kurį baigė 1977 m. bakalauro laipsniu (S. B.). Tais pačiais metais konkursiniu keliu įstojo į University of California, Los Angeles (UCLA) teisės fakultetą ir sekančiais metais tam pačiam universitete įstojo į Graduate School of Management.

1981 m. gegužės mėn. 24 d. gavo iš teisės daktaro laipsnį (Juris Doctor) ir 1981 m. birželio mėn. 19 d. gavo iš prekybos mokslų magistro laipsnį (M.B.A.), taip pat šį rudenį sėkmingai išlaikė Kalifornijos BAR egzaminus ir tapo pilnateisiu advokatu. Šiuo metu Vincas dirba didelėje Consulting kompanioje Los Angeles.

Užkuraičiai yra labai artimi gimines su mūsų kalbininku prof. Juozu Balčikoniu. Vincas yra a. a. inž. Jurgio Užkuraičio ir Vėltos Plotaitės-Užkuraitytės sūnus. V. Užkuraitytė irgi baigė universitetą Kalifornijoje ir turi atsakomąją

ligoninės administracinį darbą.

Vincas visą laiką abiejuose universitetuose buvo vienas iš pirmųjų studentų mokslo srityje. Taip pat buvo labai aktyvus studentas ir narys: Beta Gama Sigma Assoc. ir buvo priimtas į: Phi Kappa, Phi National All University Honor Society. Į šią soc. priima tik 5% iš visų baigusiujų universitetą.

Jis yra daugelio premijų laimėtojas ir 1973 m. Pittsburgh Universitete laimėjo visos Amerikos pirmą vietą Speech and Debate varžybose.

PRANEŠIMAS

Šiuo pranešame kad iš (R) LB narių bei visų joje turėtų pareigų pasitraukiame.

Ignas ir Teodora Serapinai

Iki šiol buvęs (R) LB Dainininkų Būrelis dirbs kaip dirbęs, tik ne (R) LB vardu ir ne jos ribose.

Teodora Serapinienė, Dainininkų Būrelio vadovė

Mielam draugui

INŽ. POVILUI DAGIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą jo

žmonai BRONEI, dukrai IRENAI ir jos šei-

mai ir kartu ilūdimė

Irena ir Antanas Jasiai

Mylimai dukrai, solistei
A. A.

IRENAI STANKŪNAITEI-SILVA

mirus, kompozitoriui JUOZUI STANKŪNUI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

CLEVELANDO RAMOVĖNŲ VYRŲ CHORAS

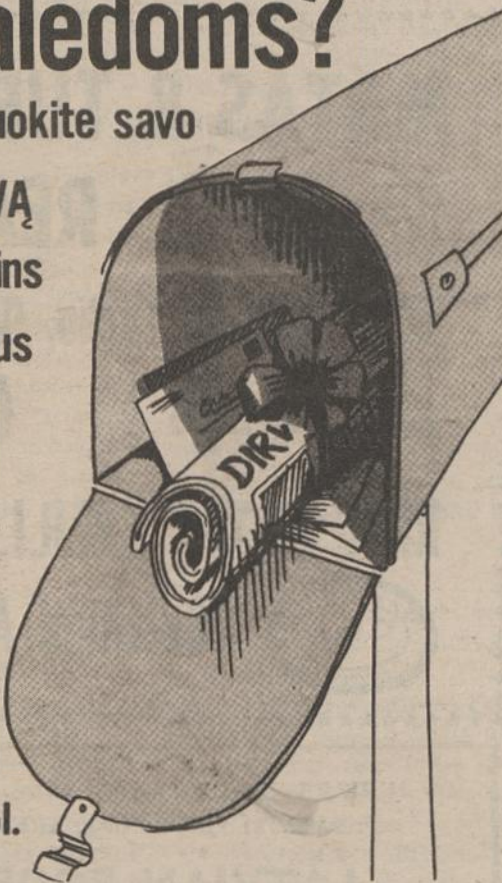
Ką dovanoti Kalėdoms?

Užprenumeruokite savo

bičiuliui DIRVĄ
ir jis prisimins
jus 52 kartus
metuose

Prenumerata
metams 17 dol.

IŠKIRPTI

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu ..... dol. ir prašau siuntinėti DIRVĄ kaip mano kalėdinę dovaną šiems asmenims:

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Užsakytojas .....

Dirvos prenumerata metams 17 dol.